

13 1.10.2014

KIRKKO & KOTI

Karoliina Malmelin:
"Kirkon viestistä
puuttuu ydin."

→ 2

**Seurakuntavaalien
ehdokasasettelu
päätyi**

→ 4

**Vanhassa
Pappilassa
rakennetaan
ryhmähenkeä**

→ 7

Harhauta pastori pelissä!

→ 8-9

AJANKOHTAISTA

Tasaus-kampanja auttaa kehitysmaiden vammaisia

Lähetysseura on vuosikymmenien ajan työskennellyt vammaisten ihmisten aseman parantamiseksi kehitysmaissa.

Tasaus on kampanja, jolla tuetaan Lähetysseuran tekemää kehitysteistyötä eri puolilla maailmaa. Kampanja syntyi vuonna 1992 kevät- ja syyspäiväntasauksen innoittamana. Valo jakaantuu maailmassa tasan kaksi kertaa vuodessa, mutta elämisen edellytykset eivät koskaan. Siksi tarvitaan hyvinvoinnin tasaaamista.

Asenteet vammaisia ihmisiä kohtaan kehitysmaissa ovat yhä kielteisiä. Vammaisia ihmisiä hävetään ja piilotellaan. Syrjäytyminen, hyväksikäyttö ja heitteillejättö ovat yleisiä ongelmia.

Työtä tehdään yhdessä paikallisten kump-paneiden kanssa Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Perusperiaatteena on, että vammaisille ihmisille kuuluvat samat oikeudet kuin muillekin ihmisille. Lähetysseura tukee vammaisten ihmisten oikeutta arvokkaaseen elämään, jossa vammaiset ihmiset

nähdään toimijoina eikä passiivisina avunsaajina. Erityisesti Lähetysseura tukee vammaisten lasten koulun pääsyä.

Allekirjoita vetoomus

Tasaus-kampanjan tukijoihin on liittynyt monia tunnettuja suomalaisia vammaisia, jotka haluavat parantaa vammaisten elämänlaatua myös kehitysmaissa.

Kehitysvammaisista jäsenistä koostuva *Pertti Kurikan Nimipäivät* punk-bändin laulaja **Kari Aalto** ei epäroinyt hetkeäkään, kun häntä pyydettiin kampanjan keulakuvaksi. Syykin on selvä.

”Toivoisin, että tuolla ulkomailla kehareita kohdeltaisiin niin kuin täällä Suomessa. Että heille ei tehtäisi mitään pahaa. Heille pitäisi olla ystävällisiä. Heidän tarvitsee pystyä olemaan ja elämään”, Aalto sanoo.

Kampanjan avulla suomalaiset voivat vai-

MERIA LANGSOMEN LÄHETYSSEURA

Laulaja Kari Aalto lähti kelakuvaksi kampanjaan.

kuttaa vammaisten aseman parantamiseen myös allekirjoittamalla vetoomuksen. Vetoomus luovutetaan kehitysministerille lokakuussa.

Vetoomuksen vammaisten ihmisten ihmisoikeuksien toteutumisesta voi allekirjoittaa lokakuun puoliväliin asti osoitteessa www.tasaus.fi.

PÄÄKIRJOITUS

Yhdessä olemme enemmän

Minulla on ollut suuri onni saada työskennellä kaksikymmentä vuotta arvostettujen suomalaisten suunnittelijoiden kanssa. Kyösti Varis, Esa Ojala ja Petteri Meriluoma opettivat minulle paljon visuaalisuuden merkityksestä ja pelkistämisen tärkeydestä. Vähän enemmän. Heidän käden jälkeä näemme lähes päivittäin. Finnair lennättää sinivalkoisin siivin, Verohallinto muistuttaa meitä olemassaolostaan vuosittain ja VR kuljettaa paikasta toiseen ympäristöystävällisesti. Tämä yritystunukset ovat helposti tunnistettavia ja kaikille tuttuja. Risti on muuten yksi koko maailman tunnetuimmista symboleista. Risti on toivon symboli. Se muistuttaa meitä kristinuskon keskeisestä opista, Jeesuksen ylösnousemuksesta ja taivaaseen astumisesta.

Kirkkohallitus on ottanut käyttöön muutama vuosi sitten uuden visuaalisen ilmeen, joka koostuu yhteisestä tunnuksesta, tekstityypistä ja väreistä. Risti on luonnollisesti tunnuksessa mukana. Monet seurakunnat ovat ottaneet tämän käyttöön. Yhteinen visuaalisuus näkyy myös tulevinä vuosina useiden seurakuntien verkkosivuilla.

Käynnissä olevat seurakuntavaalit on hyvä esimerkki yhteisestä ilmeestä ja tavoitteesta. Kampanja Usko hyvän tekemiseen näkyy tällä hetkellä kaikissa seurakunnissa. Yhteistä hyvää kannattaa rakentaa maanlaajuisesti.

Piispat julkaisivat muutama viikko sitten yhteys-teesit. On tärkeää muistaa, että vaikka kirkon sisällä on erimielisyyksiä, tavoitteemme on yhteinen. Kirkon viestintäpäivillä professori Pekka Aula painotti, että kirkosta on lähtöisin myös yritysmaailmassa käytetyt termit: arvot, missio ja visio. Kansanedustajien puheista on tehty paljon tutkimuksia. He viljelevät puheissaan yllättävän paljon raamatuntekstejä.

Kirkon uusi strategia kestää vuoteen 2020 saakka. Kohtaamisen kirkon arvot ovat Usko, Toivo, Rakkaus. Missiona eli tehtävänä on ohjata ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Visio eli tavoite on, että seurakunnan jäsen kokee uskon Jumalaan voimavarana, ja yhä useampi pitää yhteyttä kirkkoon merkittävänä. Seurakunta on luottamuksen yhteisö, joka tuo erilaiset ihmiset yhteen, ja kirkon sanoma kuuluu ja vaikuttaa kaikkialla.

Yhdessä olemme voimakkaita. Yhteistä hyvää rakennetaan koko maassa. Paikallisuus tuo kokonaisuuteen tärkeällä tavalla omat erityispiirteensä.

MINNA SIIKANIVA
minna.siiKANIVA@evl.fi

PYSÄKILLÄ

Kirkon viestinnässä kuuluviin seurakuntalaisten ääni

Hampaaton ja virastomainen vai eloisa ja inhimillinen? Viestinnän tutkijan mukaan nykymielikuvat kirkosta kaipaavat tuuletusta yhteisölliseen suuntaan.

Seurakunnat oletavat viestivänsä kaikille, niin kuin pitäisi. Todellisuudessa viestintään niille, jotka tunnetaan, ja se on suppea ryhmä.” Tältä kirkon viestintä näyttää viestinnän tutkijalle ja kouluttajalle **Karoliina Malmelinille**. Viime vuosina hän on pureutunut seurakuntien viestintään Suomessa sekä tutkinut kristillisten järjestöjen ja kirkkojen viestintää Australiassa.

Malmelin kehuu suomalaista kirkkoa uudistumiskykyiseksi ja nostaa esimerkiksi kirkon työntekijät Facebook-keskustelijoina viestinnän palvelutehtävässä. ”Mutta edelleen ääni on liikaa kirkon johdolla ja työntekijöillä. Kristityn äänenä ei kuulu tavallisen seurakuntalaisen tai lapsen ääni.”

Muutos seurakuntalaisten ääniseksi kirkoksi vaatii Malmelinin mukaan kutsumista, kysymistä ja kuuntelemista. ”Eri ihmisryhmät pitää nähdä tekijöinä, ei vain kohteina. On tunnistettava erilaiset seurakuntalaiset, ei vain ikäryhmät. Elämäntapa ja tila yhdistävät ihmisiä paljon enemmän kuin ikä”, Malmelin painottaa.

”On yllättävää, että viestinnän kohdentaminen ei ole sisällä kirkon toimintamallissa. On järkyttävääkin huomata, kuinka suppealle joukolle kirkko viestii.”

Monien mielikuvien kirkko

”Nyt kirkon viestissä ei ole ydintä”, Malmelin väittää. ”Puhutaan paljon armosta ja erilaisuuden sietämisestä, samalla on esillä tuo-

mitsevia näkemyksiä.” Malmelinin mukaan kirkosta etäällä olevien ihmisten käsityksissä sekaisin menevät niin kirkon ja herätysliikkeiden painotukset, kuin kristinuskon perusteet ja muut uskomukset. ”Kirkon pitäisi tulla ulos perusteistaan käsin. Ihmiset luulevat, että kristinuskon on laki- eikä armouskonto. Ei ole ymmärrystä esimerkiksi joulun ja pääsiäisen merkityksestä tai Vanhan ja Uuden testamentin eroista. Näitä ei voi vain kampanjoida vaan viestintä vaatii pohtimista.”

Malmelin muistuttaa, että kirkon sanoma aukeaa Raamatun ja Katekismuksen perustuntemuksen kautta. Arkielämään tarvitaan myös käytännön teologiaa eli puhetta ihmisistä, jotka auttavat muita ja näkyvät kristityinä katukuvassa.

”Meillä jokaisella on kirkosta jokin mielikuva, kuvien summa. Jokainen kohtaaminen diakonin, pyhäkouluopettajan tai muun kristityn kanssa vaikuttaa siihen. Ei ole sanaa eikä tekoa, joka ei viestisi. Ilman viestintää ei voi myöskään johtaa kirkkoa – tai mitään muutakaan”, Malmelin korostaa.

”Mielikuvat kirkosta rakentuvat monella tavalla, sitä ei hallitse kukaan. On kuitenkin hyvä tiedostaa erilaisia mielikuvia ja niiden syntyä. Miten vaikkapa otamme lapset vastaan? Mikä paikka on seurakuntalaisilla?”

Mielikuvat kirkosta, uskosta ja Jeesuksesta kantavat niin myönteisiä kuin kielteisiä kaikuja. ”On tunnettua, että monelle ihmiselle kirkko on etäinen ja saa kasvat vain kaste-, ripp- ja hääjuhlissa ja hautajaisissa. Monelle kirkko on passiivinen, hampaaton, byrokrattinen.” Malmelinin mielestä tähän on johtanut kirkon taloudellinen vakaus ja hyvinvointi.

”Usko oli ennen hyve, nyt marginaalis-

”Kristillisen perinteen vetovoima ei katoa

sa, jotain vähän hassua ja erikoinen valinta”, Malmelin kuvaa. ”Jeesuksesta on nykyisin kiinnostuttu populaarikulttuurissa. Häntä ihailaan radikaalina ja köyhen ystävänä. Jeesus on myös kompastuskivi ja kirkon maine-riski, koska Jeesukseen on pakko ottaa kantaa”, Malmelin väittää. ”Jos kirkko sanoo olevansa Jeesuksen asialla, on sen oltava valmis ottamaan riskejä. Jos taas haluaa miellyttää kaikkia, ei voi käyttää Jeesusta esimerkkinään.”

”Vahvistaisin sitä kuvaa, että kirkko on paikka, jonne voi aina mennä. Usko ilmeenee aina suhteessa toisiin ihmisiin, etenkin heikoimpiin.” Malmelinin mukaan muutosta taas kaipaasi käsitys seurakunnasta. ”Seurakunta ei ole virasto, vaan se on alueella asuvin kristittyjen yhteisö.”

Vastuunkanto luo yhteyksiä

Karoliina Malmelin näkee kirkon muuttuvan parikymmenen vuoden aikana. ”Kirkko muistuttaa järjestöjä niin varainhankinnaltaan kuin työntekijöiltään. Kirkko on dynaamisempi ja kaikin puolin pienempi. Silloin todellakin joudutaan miettimään ydintä: Mitä annetaan ja tarjotaan? Ketä kohdataan?”

”Kristillisen perinteen vetovoima ei katoa. Sanomaan rakastuu yhä. Sen sijaan kirkon henkilöt eivät ole vain työntekijöitä vaan seurakuntalaisten rooli kasvaa. Kristittyinä ajattelen, että kun kirkko on kriisissä, ihmisistä nousee aloitteita.”

Malmelinin mukaan seurakunta voi olla paikka, jossa voi rakentua turvalliseen verkostossa ilman pätemistä ja voi samalla tehdä mielekkäitä asioita. ”Kaikki seurakuntalaiset eivät ole joko yleisöä tai luottamushenkilöitä. Jokainen seurakuntalainen voi tarjota osaamistaan ja osallistua niin kampanjoihin ja keräyksiin kuin vastuuryhmiin. Sitä kädenojennusta tarvitaan. Seurakunta on sinun seurakuntasi, sinä olet seurakunta”, Malmelin sanoo kannustaan.

”Australiassa näin, kuinka koko seurakunta ottaa vastuuta tapahtumista ja esimerkiksi uusien kirkossa kävijöiden vastaanottamisesta. Myös lapset huomioidiin hienosti ikäryhmittäin. Pyhäkoulua vetivät vapaaehtoiset, jotka saivat työhönsä opastuksen ja tuen. Seurakuntalaisten vastuunkanto luo yhteyksiä heidän välilleen. Ehkä suomalaisetkin voisivat löytää uutta seurakuntayhteyttä yhdessä tekemällä.”

”Kyllä kirkko puhuttelee. Parhaiten silloin, kun saa ihmisen kasvot ja kädet. Toisaalta kirkko puhuttaa joskus pelottavan paljon. Jos kirkosta ei välitettäisi, ei olisi puhuttakaan. Ei pidä lakata osallistumasta eikä toivoo hiljaisuutta. Vaan toivoo kirkkoa, joka on niin merkityksellinen, että siitä jaksetaan väitellä.”

SINI-MARJA KUUSIPALLO

Karoliina Malmelinin haastattelun voi kuunnella nettiradiosta osoitteesta <http://go.kantti.net/3427>

✚ **Kirkkohallitus** on hyväksynyt viralliset kolehtikohteet vuodelle 2015. Kolehtikohteita päätettäessä noudatetaan täysistunnon hyväksymiä kolehtien määräytymisen periaatteita. Keskeistä on kolehtikohteen konkreettisuus.

Kirkkohallitus määrää, mihin yleisiin tarkoituksiin kolehtia on kannettava pääjumalanpalveluksissa.

Kirkkohallitus päätti myös perustaa Kirkon ympäristökasvatuspalkinnon sekä hyväksyi palkinnon säännöt. Palkinnon tarkoituksena on nostaa esiin innovatiivisia ja tuloksellisia ympäristökasvatustekoja ja -käytäntöjä kirkon kentässä, sekä motivoida seurakuntia ja muita kirkollisia toimijoita aktiiviseksi ympäristökasvatustajiksi. Kasvatuksen kentässä ei ole aiemmin ollut vastaavia palkintoja tai palkintojärjestelmiä.

✚ **Ingmanin käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen** tekstiilimuotoilu- ja sisustusalan opiskelijat ovat valmistaneet opinnäytetyönään Rautavaaran seurakuntatalolle tekstiilit. **Mai-li Pihlon** kudotussa seinätekstiil-

lissä esiintyy *Kaksi kalaa* -symboli, **Sisko Malinen** huovutetuissa seinätekstiileissä puolestaan näkyy kristillisistä symboleista kyyhy, Luther-ruusu, orjantappu- ja malja. **Marika Korhonen** on suunnitellut ja kutonut kaitaliinat, **Eija Liimataisen** käsialaa ovat viiniköynnösaiheiset verhot.

✚ **Kirkko Suomessa** facebook-sivu on valittu ehdolle *Some Awards* -kisaan. Kirkko kilpailee samassa sarjassa Poliisin, Helsingin kaupungin rakennusviraston ja Liikenneturvan kanssa Julkisyhteisö 2014-palkinnosta.

Some Awards -sosiaalisen median tapahtuma järjestetään 11. marraskuuta.

✚ **Jesse Kaikuranta** ja **Lenni-Kalle Taipale** tekevät Jouluradion perinteisen *Hoosi-anna*-sovituksen tulevaisu jouluksi. Aiemmin vastaanvann kunnian ovat saaneet Lauluhytje Rajaton ja **Kerko Koskinen** Kollektiivi.

Adventtiklassikon sanotus säilyi ennallaan, mutta sävellys ja sovitus päivitetään ennakkoluulottomasti.

Ensiesitys kuullaan Jouluradion avauksena ensimmäisen adventti-sunnuntain ensiesikunneilla.

✚ **Kirkon palveleva puhelin** täyttää 50 vuotta 1. lokakuuta. Palvelevaan puhelimeen tuli kuluneena kesänä 35 prosenttia enemmän puheluita kuin vuotta aiemmin, yhteensä lähes 58 000 puheluyhteyttä kolmen kuukauden aikana. Näistä 40 prosenttiin ehdittiin vastaamaan. Vuodessa puheluyhteyksiä tulee noin 180 000.

MINNA SIIKANIVA

Karoliina Malmelin

✚ valtiotieteiden tohtori, tutkinut yhteisöviestintää Helsingin yliopistossa ja Sydneyn teknillisessä yliopistossa
✚ kouluttaja ja konsultti Seurakuntaopiston Agri-colassa, erikoistunut seurakuntien ja järjestöjen johtamiseen ja viestintään
✚ viimeisin kirja Seurakuntien viestintäkirja (Kirjapaja 2013), joka käsittelee kirkon ja seurakuntien viestinnän kysymyksiä

”Jokainen seurakuntalainen voi tarjota osaamistaan”, Karoliina Malmelin rohkaisee.

Sinulle surun aikana

Kuolema ja suru ovat tulleet lähellesi. On kuljettava läpi pimeän, jotta voi nähdä valon. Jos tahdot jakaa kysymyksiäsi, ajatuksiasi, ehkä itkuasikin toisten kanssa, olet tervetullut sururyhmään. Ryhmien koko on enintään kahdeksan henkilöä.

Sururyhmä lapsille

KESKIVIIKKOISIN 11.3.–15.4. klo 17.00–19.00
Poukaman leirikeskus, Poukamantie 105.
Diakoniatyöntekijät Riitta Murtorinne ja Maarit Kirkinen.
ILMOITTAUTUMISET puh. 040 484 8437 tai 040 484 8369.

Sururyhmä työikäisille

TORSTAISIN 6.11.–11.12. klo 18.00–19.30.
Puijon kirkko, Kerhuone 3.
Pastori Mari Vuottilainen ja diakonissa Pirjo Miettinen.
ILMOITTAUTUMISET 22.10. mennessä
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat, sururyhmä työikäisille tai 040 4848410 arkisin klo 9–15.

Sururyhmä ikääntyneille

keskiviikkoisin 5.11., 12.11., 26.11. ja 3.12.
klo 12.00–13.30. Muut kokoontumisajat sovitaan ryhmässä.
Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 C.
Pastori Marjo Parttimaa ja diakonissa Maija Huttunen
ILMOITTAUTUMISET
17.10. mennessä puh. 040 484 8248.

Sururyhmä itsemurhan tehneiden omaisille

TORSTAISIN 5.2., 12.2., 19.2., 26.2., 12.3., 26.3. ja 7.5. klo 17.00–18.30.
Alavan seurakunnan kokoustila.
Pastori Pirjo Kuula ja diakoni Sonja Tirkkonen.
ILMOITTAUTUMISET
16.1. mennessä puh. 040 484 8324.

Järvi-Kuopion sururyhmät

Riistaveden srk-talo, ryhmä alkaa marraskuussa.
Pastori Marjaana Mäkinen ja diakoniatyöntekijä Minna Puustinen.
ILMOITTAUTUMISET 15.10. mennessä
puh. 040 488 8602 tai 040 488 8611.

Karttulan ja Tervon sururyhmä

PERJANTAISIN 13.3., 20.3., 27.3., 10.4. ja 8.5. klo 10.00–11.30.
Tervon kirkkoherranvirasto takkahuone, Pappilantie 3. Diakoniatyöntekijät Tuula Makkonen (Karttula) ja Salmelä Selamo (Tervo).
ILMOITTAUTUMISET Karttulassa Tuula Makkoselle puh. 040 484 8539 ja Tervossa Salmelä Selamolle puh. 044 387 2457.

www.kuopionseurakunnat.fi
www.kirkkojakoti.fi

Seurakuntavaalien ehdokasasettelu on päättynyt

Seurakuntavaaleissa näkyä aiempien vaalien tapaan poliittiset puolueet. Nuorten ehdokaiden määrä väheni viime vaaleista.

Kuopion seurakuntayhtymässä yhteiseen kirkkovaltuustoon valitaan 51 jäsentä ja kunkin seurakunnan seurakuntaneuvostoihin 12–16 jäsentä. Maaninka liittyy osaksi Kallaveden seurakuntaa vuoden 2015 alusta. Niinpä Kallaveden seurakunta saa eniten paikkoja yhteisestä kirkkovaltuustosta, 13 paikkaa. Toiseksi eniten paikkoja on Järvi-Kuopion seurakunnalla, 10 paikkaa. Pienin seurakunnista, Männistön seurakunta, saa valita valtuustoon 6 edustajaa.

Maaninkalaiset eivät ole perustaneet omia ehdokaslistoja, vaan ovat sulautuneet yhteisille Kallaveden ehdokaslistoille. Myöskään Järvi-Kuopion alueeseurakunnilla ei ole enää omia listoja.

Puolueilla omia listoja

Kuopiossa puolueiden organisoimia ehdokaslistoja on edellisvuosien tapaan. Vaaliiltoja on vain yksi, Kirkko kaikille, jonka takana ovat vaaliiltoissa sosiaalidemokraatit ja vihreät, mutta joukossa on myös puolueisiin sitoutumattomia henkilöitä. Kirkko kaikille -tunnus on yhteinen seurakuntayhtymän kaikissa seurakunnissa. Kokoomus- ja keskustataistilla on omat listansa, joiden nimet vaihtelevat seurakunnittain. Puijolla ja Männistössä kokoomuslaiset esiintyvät avoimesti puoluetunnusten alla. Perussuomalaiset esiintyivät vuoden 2010 vaaleissa ensimmäistä kertaa

omilla listoillaan. Nyt heillä on ehdokaslistat Tuomiokirkkoseurakunnassa sekä Kallaveden ja Järvi-Kuopion seurakunnissa.

Nuorten ehdokaiden määrä väheni

Ehdokasmäärä laski viime vaaleista, jolloin seurakuntaneuvostoihin pyrki 212 ehdokasta ja kirkkovaltuustoihin 201. Nyt luvut ovat 179 ja 178, vaikka mukana ovat myös Maaningan ja Nilsin alueet.

Myös uusien ehdokaiden määrä putosi, seurakuntaneuvostovaaleissa 115:stä 97:een ja kirkkovaltuustovaaleissa 125:stä 100 uuteen ehdokkaaseen.

Alle 30-vuotiaiden ehdokaiden määrä väheni merkittävästi edellisvaaleihin verrattuna, sillä nyt nuoria on ehdolla vain kuusi. Vuoden 2010 vaaleissa oli seurakuntaneuvostoihin ehdolla 22 ja kirkkovaltuustoon 23 alle 30-vuotiaasta.

Siilinjärvellä seurakuntavaaleissa liki 70 ehdokasta – puolet uusia

Siilinjärven seurakunnassa seurakuntavaaleissa on ehdolla 68 seurakuntalaista. Edellisvaaleissa ehdokkaita oli 67. Noin puolet (32) ehdokkaista on uusia eli ehdokkaita, jotka eivät olleet ehdolla viime vaaleissa. Nuorin ehdokkaista on 19-vuotias, vanhin 78-vuotias. Kaikkiaan alle 30-vuotiaita ehdokkaita on viisi. Ehdokkaita on kahdella listalla: Kotikirkko ja Yhteistyöryhmä. Molemmat olivat mukana myös edellisissä seurakuntavaaleissa.

Seurakuntavaaleilla valitaan 27 jäsentä Siilinjärven seurakunnan kirkkovaltuustoon.

Puolueet näyttävästi esillä myös muissa kaupungeissa

Poliittisia listoja on vaaleissa aiempaa enemmän. Puolueista näkyi noin 45 prosentissa kaikista ehdokaslistoista. Ehdokaiden määrä on pudonnut kautta maan. Edellisvaaleissa ehdokkaita oli noin 23.000, tänä vuonna lukema on noin 19.300. Nuorten ehdokaiden määrä on selvästi laskenut valtakunnallisesti. Koko maan ehdokaiden keski-ikä on hieman yli 53 vuotta.

SINI-MARIA KUUSIPALO
MINNA SIKANIVA
KAIIJA VUORIO

Lisätietoa seurakuntavaaleista:

- www.kuopionseurakunnat.fi/seurakuntavaalit
- www.siilinjärvenseurakunta.fi/593-seurakuntavaalit-2014
- www.seurakuntavaalit.fi
- Tiedot on koottu epävirallisten listojen pohjalta. Ehdokaslistat hyväksytään myöhemmin vaalilautakuntien kokouksissa loka-kuun alussa.
- Vaalikone aukeaa 13.10. Vaalien ennakköäänestys on 27.–31.10. ja varsinaisen vaalipäivä 9.11.
- Seuraava Kirkko ja koti -lehti 22.10 on vaalinumero.

pappi, lukkari,
lähihoitaja, lakimies,
nainen, poika,
maahanmuuttaja,
maalainen,
opiskelija, eläkeläinen

ÄÄNESTÄ!
SEURAKUNTAVAALIT.FI
Ennako 27.–31.10. Vaalipäivä 9.11.

**USKO
HYVÄN
TEKEMISEEN**

MITÄ MIELESSÄ?

Evankeliumia gospelin sävelin

Kuopiolainen Gospelband Sade on vuodesta 2012 alkaen vienyt evankeliumin ilosanomaa eteenpäin musiikin keinoin.

Suomenkielistä gospelia esittävä bändi haaveilee saavansa ohjelmistoonsa edes yhden hepreankielisen kappaleen.

”Se olisi aivan upeaa. Toivottavasti onnistumme siinä”, bändin basisti onnistumme siinä”, bändin basisti ja taustalaulaja **Jone Pekkarinen** kertoo.

Pekkarisen lisäksi bändissä esiintyvät **Kirsi Ylönen, Päivi Kokkonen, Juha Heinonen** ja **Mervi Heinonen**.

Miten bändi sai alkunsa, Jone Pekkarinen?

”Juha Heinonen ja minä soitimme aikaisemmin tanssimusiikkia. Meillä molemmilla oli ristiiripukset kaulassa ja aloimme sitten jutella keskenämme, että hengellinen musiikki voisi olla meidän juttumme. Molemmat kokivat, että maallisen musiikin kuviot oli jo nähty.”

Onko keikkoja riittänyt?

”Keikkapyyntöjä on tullut enemmän, kuin mitä pystymme tekemään. Itseäni lukuun ottamatta muut bändin jäsenet käyvät kokopäiväisesti töissä, joten se rajoittaa jonkin

verran keikkailua. Eri puolilla Suomea olemme kiertäneet kirkkoissa ja hengellisissä tapahtumissa. Kuopion alueelle pystymme lähtemään kyllä melko lyhyelläkin varoitussajalla.”

Oletteko jo levyttäneet?

”Ensimmäinen promovey on tehty ja isompi on tulossa vähän myöhemmin.

Nyt on materiaalin työstäminen menelään. Meistä viidestä neljä on sellaisia, jotka osallistuvat säveltämiseen ja sanoittamiseen. Mietimme kristillisiä aiheita, ja niistä sanoitukset sitten kumpuavat. Emme tee gospelia rahasta, vaan rakkaudesta.”

Millaista palautetta olette saaneet?

”Kannustavaa palautetta on tullut, mikä tietysti ilahduttaa. Esiintyessä on aistunut, että yleisö tykkää. Eriytyksen mukavalta on tuntunut, että sellaiset alan konkarit kuin **Jukka Leppilampi** ja **Nina Åström** ovat kehuneet bändin raikasta otetta.”

HELI HARING

Vekkeri

– ajatusta ja antiikkia
osto ja myynti
p. 045 895 6680

Tietokoneapu

Kotitalous-
vähennys 45%
www.orden.fi
040 5844 045

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Kotipalveluita jo vuodesta 1988.
Helga
Siivoukset, muut kotityöt,
asiointi- & avustuspalvelut
0400 853 853
www.kodinhelga.com

Ilmoittaja, ota yhteyttä.

Ilmoitusmarkkinointi
Pirjo Teva
020 754 2284,
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

DENTIINI
erikoishammasteknikko
Niina Toivanen
Kauppakatu 48, Kuopio
ajanvaraus 0440 228 984

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO

ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Siunaustilaisuudet ym. perhejuhlat
viihtyisissä tiloissamme Niiralassa

Kotkankallionkatu 14 • 70600 Kuopio
p. 044 5155 219 • www.herkkukeitto.fi

KIRKKO, KUNTA JA VALTIO – KANSALAISTA VARTEN

Tule tapaamaan
meitä 2.10.2014
klo 11 - 12.30
Kuopion torille
kauppakeskus
Apajaan.

Kaupunginjohtaja
Petteri Paronen
Kuopion kaupunki

Ylijohtaja
Elli Aaltonen
Itä-Suomen
aluehallintovirasto

Piispa
Jari Joikkonen
Kuopion
hiippakunta

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katrīna Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapiolankatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsinä)
Tilisara p. 046-892 1422

HISTORIAALLISTA

Pois kadulta – yrittäjiksi kadulle

Mitä yhteistä on lastensuojelulla ja kengänkiillotuksella? Yhteiset sosiaalitoimen alkujuurille ulottuvat juuret.

Kuopiossa kengänkiillotaja- eli lankkipojat ilmestyivät katukuvaan kesällä 1924. Kyse oli alun alkaen kirkollisesta diakoniasta, josta vastasi 1940-luvulle saakka Kuopion kaupungin sisälähetysyhdistys. Lankkipojat olivat sen alaostaston, Lastenkaisijayhdistyksen toimialaa.

Diakoniatyö on ollut seurakuntien lakisääteinen velvollisuus vasta vuodesta 1944. Kuopio oli monella tapaa edelläkävijä eikä yhdistyspohjaisuus tehnyt itse työstä sen huonompaa. Sisälähetysyhdistystä johti kirkkoherra ja määrärahat tulivat seurakunnan kassasta.

Lastenkaisijayhdistys pystyi palkkaamaan diakonin johtamaan kunnan koti- ja koulukasvatusta vaille jääneen poikanurison työtoimintaa. Usein yhdistys sai asiakkansa poliisin kautta. Työtoiminta

tarkoitti ruokaa ja rahaa: kesällä kasvimaa- ja talvella puutöitä ja verkkopussien valmistusta.

Lastenkaisijayhdistys sai tukea myös kaupungilta, toisin kuin itse sisälähetysyhdistys. Tuki lakkasi vuonna 1923, jolloin köyhäinhuoltoasetus siirsi lastensuojelun kaupungin vastuulle ja toisaalta oppivelvollisuuslaki siivosi kadut siellä aikaansa kuluttaneista alaikäisistä.

Yhdistys ei enää kynnnyt palkkaa-

maan diakonia, mutta uudeksi katujen alati turmiollisen vaikutuksen torjua jaksajärjesteltiin alaikäisille pojille kengänkiillotustyötä.

Yhdistys palkkasi kesäkuukausiksi valvojan, jonka alaisuudessa 16 poikaa sai kesäisin työskennellä kadulla lankkipoikoina. Yhdistys hankki pojille yhtenäiset työasut, välineet ja järjestysnumeron sekä järjesti työpisteet Snellmanin puistoon, Kauppatorille ja vaihtelevasti muuallekin.

Valvoja piti poikiin yhteyttä ja kuulusteli syksyllä kesäläksyn, Isä meidän -rukouksen.

Poikien työllistämistä kengänkiillotusyrittäjinä pidettiin niin tehokkaana tapana pitää alaikäiset poissa poliisin kirjoista, että myös kaupunki tuuki Lastenkaisijayhdistystä sotavuosiin saakka.

Helsingissä lankkipojat olivat NMKY:n työmuoto jo 1930-luvulla. Kuopiossa lankkipojat siirtyivät sotien jälkeen NMKY:n kon-
talle, jonka alaisuudessa työ jatkui 1960-luvulle saakka.

KAIIJA VUORIO

Nuorisotakuu mallia 1931 Kuopion torilla. Lankkipoikien tuotit näkyvät oikeassa alakulmassa, jossa on nykyisin Veljämies suihkulähteenen.

MUSIIKKIA

Voi, mikä riemu,
kun jälleen yhdessä vietämme juhlaa
soi kiitos korkeuksiin.
Voi, mikä riemu,
kun itse Jumala toivoaa tuhlaa
taas meihin toivottomiin.

PEKKA SIMOJOKI

Exit-yhtye

✦ **Exitin ja Pekka Simojoen konsertti**
Kaavin kirkossa torstaina 2.10. klo 18. Vapaa pääsy, ohjelman hinta 5 €, josta tuotto Suomen Lähetysseuralle Tasaus-keräykseen.

✦ **Vehmersalmen urkujen 80-vuotis-juhla-konsertti** perjantaina 3.10. klo 18. Muusikko, urkuasiantuntija ja Vehmersalmen urkujen korjaaja Marko Koskinen esiintyy. Vapaa pääsy. Konsertin jälkeen mahdollisuus tutustua urkuihin lähemmin.

✦ **Holopaisten veljesten konsertti ja kotiseutupäivä** Tuusniemen seurakuntatalolla perjantaina 3.10. klo 18. Tarjoilua.

Esa Toivola

✦ **Yöllistä urkumusiikkia** Tuomiokirkossa tiistaina 7.10. klo 19. Urkutaitelija Esa Toivolan ohjelmistossa Bach, Raitio, Alain ja Reubke. Vapaa pääsy.

✦ **Jumala on rakkaus -konsertti** Kaavin kirkossa keskiviikkona 8.10. klo 18.

✦ **Armo riittää – sana- ja musiikkiteilaisuus** Vehmersalmen kirkossa sunnuntaina 19.10. klo 17. Puheenvuorot ja laulut: Liisa Lehtinen, Pentti Waris, Marjaana Mäkinen. Järjestäjänä Järvi-Kuopion seurakunta ja Suomen Raamattuopisto.

✦ **Virsi- ja laulukirjan lisäviikkon maistiais** on tarjolla Puijon kirkossa mikkelinpäivän messussa sunnuntaina 5.10. klo 10. Kaikki messun virret ovat mahdollisesti tarjolla lisäviikkoon, jonka valmistelutyö on loppusuoralla. Lisäviikkotyöryhmän puheenjohtaja Jaana Marjanen ja varapuheenjohtaja Erkki Tuppurainen kokoavat kirkkokahvilla palautetta virsiehdotuksista.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Vanhustenviikolla

✦ **Arvokas vanhuus on ihmisoikeus.**

Aina. Luento- ja keskustelutilaisuus, jossa mm. tietoa hoitotestamentista ja omaishoitajan puheenvuoro omasta arjesta, tiistaina 7.10. klo 15–17 Kuopion pääkirjastolla, Maaherrankatu 12.

✦ **Eläkeläisten virkistyspäivä** keskus-seurakuntatalolla keskiviikkona 8.10. klo 11. Lounas ja kahvi 6 €.

✦ **Etsitään yhdessä avaimia hyvään ikääntymiseen** Puijon kirkolla Ystäväkammerilla, Taivaanpankontie 3. Avaimia hyvään ikääntymiseen käynnistyy keskiviikkona 8.10. klo 13–15. Syksyn aikana kokoonnutaan keskiviikkoisin kahdeksan kertaa etsimään näkökulmia elämään eläkevuosina. Kokouksia johtavat Marjatta Pirskanen ja Lea Tuiremo.

✦ **Tuomiokirkon Mikkelinpäivän jumalanpalvelukseen** sunnuntaina 5.10. klo 10 järjestetään **saattoapua ja kirkkokuljetus apua tarvitseville.** Ottakaa yhteyttä diakonissa Pirjo Litmaseen puh. 040 4848 282 tai toimitussihteerii Raija Luomanperään to 2.10. mennessä.

✦ **Katso lisää** Mikkelinpäivän ja Vanhustenviikon tapahtumista seurakuntasi kirkollisista ilmoituksista alkaen sivulta 10, siilinjärvenseurakunta.fi tai kuopionseurakunnat.fi.

Tutustu kasteeseen

✦ **Arkissa** lauantaina 11.10. klo 10–15. Kauppa- ja kirkko-apajassa. Mitä kaste hyödyttää? Mihin vettä tarvitaan? Kuka voi olla kummina? Miksi puku on vakiolen? Esillä kastepöytä ja kastepukuja.

Aasialainen ateria

✦ **Keskusseurakuntatalolla** sunnuntaina 12.10. klo 12.30. Ruoka ja kahvi 20 €, tuotto Sri Lankan köyhiin lasten koulutuksen hyväksi. Liput ja varaukset puh. 050 520 6997.

Lähimmäispalvelua

✦ **Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteinen lähimmäispalvelun peruskurssi** pidetään pe–su 24.–26.10. Alavan seurakuntasalissa, Keihäskatu 5. Kaikki ilmoittautuneet haastatteluaan. Ilmoittautuminen kurssille 10.10 men-

nessä seurakuntien vaihteeseen, mirja.poutiainen@evl.fi tai puh. 017 158 111 klo 8–16. Lisätietoja Maarit Kirkiseltä puh. 040 4848 369.

Tukihenkilöitä kaivataan

✦ **Uusia vapaaehtoisia tukihenkilöitä nuorille koulutetaan** la–su 25.–26.10. klo 9–15 keskusseurakuntatalon nuorisotilassa ja tiistaina 28.10. klo 17.30–19.30 Savon ammatti- ja aikuisopistolla. Ilmoittautumiset 13.10. mennessä Riitalle, puh. 040 487 4683 tai riitta.ronkko@nuortenpalvelu.fi.

Torilla nähdään!

✦ **Kirkko, kunta ja valtio -kansalaistapaaminen** Kuopion torilla kauppa- ja kirkko-apajassa torstaina 2.10. klo 11–12.30. Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen, Kuopion kaupunginjohtaja Petteri Paronen ja Itä-Suomen aluehallintoviraston ylijohtaja Elli Aaltonen ovat paikalla keskustelemassa vapaaehtoisuudesta ja asiasta kaupunkilaisten kanssa.

Kokoonnutaan yhteen

✦ **Vehmasmäen kappelin käyttöönoton perhekerho ja juhlahäviöt** sunnuntaina 5.10. klo 13. Mukana Dolce Minores, Vehmasmäen ja Kurkimäen päiväkerholaiset ohjaajineen, alueen piirit, kappelin remontti- ja tukiyhdistys. Kahvituksesta vastaa Vehmasmäen Martat.

✦ **Herättäjän päivät** la–su 11.–12.10. Puijon kirkolla. Myyjäiset lauantaina klo 10–13 nuorisotalossa ja Puijontorilla. Hartaus klo 10. Hernekeittoa omiin astioihin ja leivonnaisia. Messussa sunnuntaina klo 10 saarnaa alueesihteeri

TUIJA HILTINEN

Lastenpsykiatri Jari Sinkkonen luennoi ti 21.10. klo 18 Siilinjärvellä Siilinlahden koulun Salmin salissa. Työkaluja tavallisen vanhemmuuden ja kasvatustyön tueksi. Lastenhoito järjestetty. Tilaisuuden järjestävät Siilinjärven seurakunta ja MLL:n Siilinjärven paikallisyhdistys.

Tuomo Ruuttunen Herättäjä-Yhdistyksestä. Kuopion virsikuoroa johtaa Päivi Perttilä. Keittolounas ja jälkiruoka 10 €, kahvi ja pulla 3 €. Lounaan jälkeen Siioninvirseuroissa raamattutunnin pitää rovasti Pentti Simojoki.

✦ **Ekumeenisen lähetyspyhän messu** Kallaveden kirkossa sunnuntaina 12.10. klo 10. Lähetyskahvi ja käsityömyyjäiset.

✦ **Sadonkorjuumessu** Karttulan kirkossa sunnuntaina 19.10. klo 10. Tuottajien kirkkopyhä. Messun jälkeen uutispuuroa ja kirkkokahvit seurakuntakodilla.

Hiljaisuuteen

✦ **Hiljaisuuden retki** lauantaina 11.10. klo 14. Poukamasta Satulanotkoon yhteistyössä Kuopion luonnonystävien kanssa. Kävellään 2–3 km, kuunnellaan ja mitataan äänten voimakkuutta ja häiritsevyyttä. Hiljaisuuden rukoushetki Satulanotkossa.

✦ **Hiljaisuuden talon ilta** ma 13.10. klo 18 Vanhassa Pappilassa, Kuninkaankatu 12. Illassa vieraana anglikaanipastori, hengellinen ohjaaja, Henry Morgan Englannista.

✦ **Hiljaisuuden rettiitit ja retkiä** järjestetään loka-marraskuussa useita. Katso tarkemmat tiedot kirkollisista ilmoituksista alkaen sivulta 10 sekä verkosta sivulta www.kuopionseurakunnat.fi/hengellisen-elaman-vahvistaminen.

EIA HARTEMAA-KALLINEN

Debussyn Tuhlaajapöytä-kantaatti soi kirkkokonserttina perjantaina 10.10. klo 19 Siilinjärven kirkossa. Solisteina Ossi Jauhainen, Eeva Hartemaa ja Petteri Lehikoinen, pianossa Erkki Rännäli. Kantaatin lisäksi konsertissa kuullaan suomalaista hengellistä musiikkia. Ohjelma 10 €.

Ryhmähengen rakentuminen vaatii tutustumista

Tutustuminen, läheisyys, vertaistuki, yhteisöllisyys.

Kaikki kauniita asioita, mutta niiden syntyminen vaatii joskus pientä auttamista.

Savon ammatti- ja aikuisopiston opiskelijoilla on mahdollisuus saada tästä apua Kuopion Vanhassa Pappilassa, jossa vierailee syksyn aikana lähes tuhat opiskelijaa. He tutustuvat toisiinsa ja pohtivat hyvän ryhmän muodostumista sekä ryhmähengen kehittymistä.

”Tässä lähdetään ihan perusasioista. Py-sähdymme hetkeksi ryhmässä tutustumaan toinen toisiimme, ehkä vähän uudessa tilassa ja tilanteessa”, kertoo oppilaitospastori Panu Pohjolainen ryhmäytymishetken perusajatuksista.

Ryhmäytymispäivän tavoitteena on, että jokainen tuntee ryhmänsä jäsenet nimeltä ja löytäisi ainakin yhden kaverin jonka kanssa puhua.

”Koulumaailma on aika hektistä, oppitunneilla mennään tilanteesta toiseen. Tutustumisen toimii varmaan niinkin, mutta tuntuu siltä että tässä pystytään aika nopeasti kuulemaan toinen toisista ja pääsemään lähemmäs.”

Kuin nyttikestii

Pohjolainen arvioi että nyt vierailulla olevat hotelli-, ravintola- ja catering-alan kaksoistutinto-opiskelijat olisivat syksyn 30. ryhmä. Jo ennen varsinaisen ohjelman alkamista opiskelijat oleilivat varsin rennosti ja tuttavallisesti pappilan sohvilla. Ryhmässä on Pohjolaisten mukaan paljon eroja.

”Jos yksilöt ovat ainutlaatuisia, niin ovat ryhmätkin. Eroja on sen suhteen mitä he opiskelevat ja mistä ikäluokasta tulevat. Peräkkäisinä päivinä voi olla ryhmä 15–16-vuotiaita tai joku aikuisryhmä, jossa jokaisella on takana jo ehkä useampikin tutkinto ja paljon elettyä elämää. Se totta kai näkyy näissä tilanteissa, joissa ollaan ihmisen iholla.”

Monenkirjavan joukon vahvuus onkin usein sen osasten erilaisuus. Siksi ryhmäytymishetkissä pyritään myös tunnistamaan ja esittelemään näitä vahvuuksia ryhmän muille jäsenille.

”Työkaverini sanoi, että tällainen ryhmä on kuin nyttikestii. Jokainen tuo siihen omia tuomisiaan”, Pohjolainen kertoo.

Kirkko luonteva kumppani

Oppilaiden ryhmänohjaajille ryhmäytymishetket ovat hyvä paikka tarkkailla ryhmän jäseniä ja ryhmän dynamiikkaa.

”Kyllähän tällaiset tutustumiset täällä pappilassa on kullannarvoisia ryhmänohjaajalle,

KUUVI KIMMO SALVÉN

Oppilaitospastori Panu Pohjolainen ja ryhmänohjaaja Marianne Honkonen etsivät opiskelijoiden vahvuuksia ja löysivät myös omansa: Panu ”osaa odottaa” ja Marianne on ”hyvä tekemään asioita”.

täällä oppii tuntemaan opiskelijoita vähän paremmin. Se tuo aina oman vivahteensa, kun ollaan poissa oppilaitosympäristöstä. Ehkä opiskelijatkin uskaltaisivat olla vähän rennompia”, arvioi ryhmänohjaaja Marianne Honkonen Savon ammatti- ja aikuisopistosta.

Paikkana Vanha Pappila onkin rento ja vapauttava perinteiseen luokahuoneeseen verrattuna. Mutta miksi ryhmäytyminen sitten on näin vahvasti kirkon tontilla? Pohjolainen kertoo, että tässä ollaan oppilaitospastorin työn ytimessä, opiskeluyhteisön jäsenen hyvinvoinnin tukemisessa.

”Olen todella kiitollinen siitä, että saamme kirkkona olla yhteistyökumppanina luo-

massa tällaista yhteisöllisyyttä. Sanana yhteisöllisyys kajahtaa juhlapuheissa aika komeasti, todellisuuden jäädessä vähäisemmäksi. Kirkko on luonteva kumppani pohdittaessa opiskelijan hyvän elämän olemusta ja rakennettaessa yhteistä hyvää ja turvallista oppilaitosilmapiiriä”, Pohjolainen arvioi.

Mitä kuuluu?

Nuoret itsekin olivat tyytyväisiä ryhmäytymishetkeen arjen keskellä. Normaalisti luokkatilanteesta poikkeava, rento ja keskustelevali ilmapiiri tekee tutustumiselle ja sitä kautta ryhmähengen kehittymiselle hyvää.

”Moni ihminen, joka on ollut aika hiljaakin, pääsi ääneen ja uskalsi olla mukana”, arvioi opiskelija Janna Miettinen. Hänen mielestään kouluissa käytetään tutustumiseen liikaa turhia leikkejä, joiden avulla ei oikeasti tutustu ihmisiin.

”Voisi olla enemmänkin tällaista. Ei mitään hyppimistä jonkin ponipelin kanssa, vaan ihan kunnollista juttelua. Oppii tuntemaan ihan oikeasti, eikä vaan saa tietää miten joku pomppii siinä ponipelissä”, Miettinen pohtii.

Mitkä sitten ovat ne metodit, joilla ryhmäytyminen saadaan aikaan? Kuinka tuntemattomat ihmiset saadaan tutustumaan, muodostamaan suhteita ja vertaistukiverkostoja? Tätä Pohjolainen on saanut selittää muillekin.

”Selvitin erälle toiselle alan ihmiselle, että alamme tilaisuudet yleensä istumalla rinkiin, kerron kuka olen ja kysyn mitä kuuluu. Hän kysyi, mikä menetelmä tuo on? Ajattelin, että kyllä se taitaa olla ihmiskunnan vanha viisaus, että on hyvä istua alas, esitellä itsensä ja kysyä mitä toiselle kuuluu. Onneksi sitä ei ole ainakaan vielä tuotettu tai kaupallistettu”, Pohjolainen nauraa.

Siitä olisi varmasti usein arjessakin hyvä aloittaa.

KIMMO SALVÉN

www.yhteishenki.fi

✦ **Perjantaimessut** Tuomiokirkossa klo 19. Sykkyvä ja elämänmakuinen ehtoollisen vietto kaupungin sydämessä. Perjantaimessun jälkeen on Vanhassa Pappilassa (Kuninkaankatu 12) avointen ovien ilta, klo 20 alkaen. Jatkamalla on tarjolla toisten opiskelijoiden seura, iltateetä, oleilua ja pelailua. Kerran kuukaudessa Pappila Klubi, tarjolla elävää musiikkia.”

✦ **Tuomasmessu** kutsuu etsijät ja epäilijät Neulamäen kirkkoon joka kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 18. Tuomasmessun bussikuljetukset Neulamäkeen jatkuvat ainakin vuoden loppuun. Messubussin reitti: Pyhän Johannes kirkko klo 17.00, Puijon kirkko klo 17.10, Tuomiokirkon pääovi/Kuninkaankatu klo 17.20, Alavan kirkko klo 17.30 ja Neulamäen kirkko. Paluukyyti on samaa reittiä takaisin heti messun jälkeen. Seuraavat Tuomasmessut: 26.10. saarnaa Katja Hedberg /Kirkon Ulkomaanapu ja 30.11. saarnaa Teemu Voutilainen.

Kokonaisvaltaista hyvää oloa

Hiki virtaa, ruoka maistuu ja maailma parantuu siinä sivussa. Seurakuntien miesryhmät ovat mitä parhaimpia latautumispaiikkoja.

Lassi Pasanen ja Pentti Laatikainen arvioivat omenapiirakan kypsyyttä.

Miehet perinneherkkujen äärellä

Riistaveden seurakuntatalon keittiöstä leijaillee tuoksu, joka saa veden kielelle. On syksyn ensimmäinen miesten ruokapiirin kokoontuminen ja omenapiirakka on juuri otettu uunista ulos.

Lassi Pasanen ja Pentti Laatikainen tutkivat huolellisesti, onko piirakka varmasti kunnolla paistunut. Se todetaan nappisuoritukseksi ja saa jäädä jäähtymään pöydälle.

Samaan aikaan Jukka Nyssönen ja Markku Repo huolehtivat pöydän kattamisesta ja laittavat muikkupadan uuniin.

Tänään syödään pitkän kaavan mukaan. Tarjolle kannetaan raastesalaattia, muikkupataa perunamuusin kera ja lopuksi pistetään suu makeaksi omenapiirakalla ja kahvilla. Nytpä kelpaa ruokapiiriin muiden osallistujien astua pöytäan.

Erikoiset vesirinkelit

Miesten ruokapiiri kokoontuu kerran kuussa. Keittiövuorossa on aina vaihtua 4–5 miehen porukka.

”Jokaisen tapaamisen päätteeksi sovitaan, ketkä kokkaavat seuraavalla kerralla”, Pasanen selvittää.

Keskimäärin ruokapiirissä käy noin viisi-

toista miestä.

Ruokailuhetki aloitetaan joka kerta ruokavirrellä, sen jälkeen ohjelma on vapaa.

”Nautimme hyvästä ruuasta, vaihdamme kuulomaisia ja päivitämme kylän asiat. Parisen tuntia meillä yleensä täällä vierähtää”, tämäkertainen kokkiporukka kertoilee.

Miehet vakuuttavat kuin yhdestä suusta, että aina on syntynyt syömäkel-poista sapuskaa.

”Kauppansa se on joka kerta tehnyt. Voi olla, että monet ovat jopa huomanneet laittavansa parempaa evästä kuin emännät kotona”, Nyssönen velmuilee.

Hänen mukaansa pahimmillaan-kin aikaansaannotokset ovat korkeintaan erikoisia.

”Kerran teimme vesirinkelit, jotka olivat kyllä ihan maukkaita, mutta ulkonäöltään – noh, erikoisia.”

Intoa kotikokkailuun

Ruokapiirissä ei turhia nipoteta reseptien suhteen.

”Kokkiohjelmassikin aina laitetaan hyppysellinen yhtä ja toinen mokoma toista maus-

tetta. Samalla periaatteella aloitetaan joka kerta ruokavirrellä, sen jälkeen ohjelma on vapaa. ”Nautimme hyvästä ruuasta, vaihdamme kuulomaisia ja päivitämme kylän asiat. Parisen tuntia meillä yleensä täällä vierähtää”, tämäkertainen kokkiporukka kertoilee. ”Esimerkiksi tämänpäiväinen muikkupata on valmistettu siitä, mitä on sattunut olemaan. Muikkujen lisäksi laitoimme kermaa, purjoo ja punasipulia.”

Ajatuksena kuitenkin on, että jokaisella kerralla yritetään

valmistaa perinneherkkuja sesongin mukaan.

”Helmikuussa herkutellaan matikkakeitolla ja maaliskuussa hernesopalla. Jos hirvimiehiltä jää ylimääräistä hirvenlihaa, niin sitten laitamme siitä paistin.”

Nyssönen arvelee, että kokkailu ruokapiirissä antaa monelle intoa kokeilla taitojaan myös kotikeittiössä.

”Koskaan ei muuten ole ruoka loppunut

kesken. Jos ylimääräistä jää, se jaetaan mukaan kotiin vietäväksi. Pääsevät vaimotkin maistelemaan.”

Illan päätteeksi keittiö vielä siivotaan siihen kuntoon, missä se oli ennen kokkien saapumista.

”Muuten tulee ankarat moitteet”, Laatikainen huikkaa.

Hyvä ruoka – hyvä teko

Kukkaron päälle ruokapiirissä herkuttele ei käy, sillä kertamaksu on vain viisi euroa. Siitäkin summasta kertyy silti vuoden mittaan mukava potti.

”Saamme aika paljon ruokatarpeita ihan omasta takaa, joten niihin ei tarvitse ruokailumaksuja kokonaisuudessaan uhrata”, Jukka Nyssönen kertoo.

”Yritämme hakea kertyneille rahoille aina jonkun sopivan käyttökohteen. Olemme esimerkiksi hankineet pyörätuolin seurakuntatalolle.”

Riistaveden miesten ruokapiiri sai alkunsa lenkkipiirin kokoontumisista.

”Siellä ruvettiin aikoinaan puhumaan ruokakerhosta ja ajatus herätti innostusta.”

Ruokapiiri käynnistettiin syksyllä 2009.

HELI HARING

Miesten lenkkipiiri herättelee iloitsemaan liikunnasta. Jari Partanen näyttää esimerkkiä.

Lenkkeilyä luonnossa kunnon mukaan, saunan höyryiset keskustelut ja kaverillista jakamista. Siinä pääpiirteittäin Kallaveden seurakunnan miesten lenkkipiirin ydin.

Syvänniemellä asuvat Jari Partanen ja Tauno Salmi sekä aikaisemmin Karttussa pappina työskennellyt Petteri Hämäläinen aloittivat keväällä 2010 kokoamaan miehiä yhteen.

”Tavoitteena meillä oli kokonaisvaltainen hyvinvointi. Minä ja Petteri olemme urheilumiehiä, joten yhteinen harrastus kiteytti luontevasti porukkaa, jota ryhdyimme kokoamaan.”

Tietotaitoa riittää jaettavaksi

Fysioterapeuttina toimivalla Partasella on itsellään sekä kilpaurheilun, että kilpavalmentajanausta. Liikunta on elämäntapa, ja sitä ilosanomaa hän haluaa jakaa myös muille.

”Nyt koen tärkeänä valmentaa terveysliikkuja ja saada miehetkin liikkeelle. Olen sydämelläni mukana auttamassa.”

Lenkkipiirissä on monen eri alan osaajia, joten tietotaitoa riittää jaettavaksi.

”Saunan jälkeen meillä on yleensä joku teema, josta on alustus. Itse kukin otamme vastuun omasta aihepiiristämme, esimerkiksi minä liikunnasta ja Kuhasen Jarkko psykologina elämän kriisien käsittelystä. Lisäksi on ollut eräiä, luonnonpuistoon tutustumista ja terveyden avaimia lääkärin opastamana.”

”Sauna on tärkeä paikka rentoutumiselle ja keskustelujen virittymiselle. Siellä ollaan riistutuna kaikesta, joten puheenaaiheetkin joskus riipaisevat syvältä”, Jari kertoo.

”Vaikka olisi kuinka hyvä kunto, niin jos henkisesti voimat ovat lopussa, ei ihminen voi hyvin. Toisaalta vaatii henkistä kuntoa, kuten motivaatiota, että haluaa hoitaa kuntiaan ja huolehtia terveellisestä ruokavaliosta. Rauhan ja levon löytäminen sisimpään

Fyysinen kunto ei ratkaise

”Hyvä olo on osatekijöiden summa. Siihen

Lenkkipiirit suosittuja

✦ Lähes jokaisesta seurakunnasta löytyy miehille oma lenkkipiirinsä. Yksi pisin toiminta on Poukaman leirikeskuksessa kokoontuva Alavan seurakunnan lenkkipiiri. Se houkuttelee jatkuvasti keskimäärin viisikymmentä miestä lenkkeilemään, saunomaan ja kuulemaan alustusta illan teemasta. Tämän syksyn aiheita Poukamassa ovat muun muassa:

- ✦ 14.10. Aasia lähetystyön painopistealueena
- ✦ 28.10. Urheilujalkineet
- ✦ 11.11. Karjalan lennosto ja Hornet-lai-vue Suomen rajojen turvana
- ✦ Katso lisätietoja oman seurakuntasi lenkkipiireistä ja muusta miestötoiminnasta osoitteesta www.kuopionseurakunnat.fi tai www.siilinjarvenseurakunta.fi
- ✦ Voit myös ottaa yhteyttä oman seurakuntasi työntekijään.

kuuluu fyysinen, sosiaalinen, henkinen ja hengellinen hyvinvointi. Lenkkipiirissämme yritämme hoitaa näitä kaikkia.”

”Vaikka olisi kuinka hyvä kunto, niin jos henkisesti voimat ovat lopussa, ei ihminen voi hyvin. Toisaalta vaatii henkistä kuntoa, kuten motivaatiota, että haluaa hoitaa kuntiaan ja huolehtia terveellisestä ruokavaliosta. Rauhan ja levon löytäminen sisimpään

Kunnon kohotusta ja katekismuksen kertausta

Puijon seurakunnan miesten sählyiltojen konsepti on yksinkertainen. Ensin hikoillaan sählymailan varressa ja lopuksi käsitellään lyhyesti jokin kristinuskon kohta katekismuksesta.

Antti Karttunen huomasi ilmoituksen lehdestä vuosi sitten. ”Olen ollut alusta asti toiminnassa mukana, vain muutama kerta on jäänyt väliin. Hyvässä porukassa on hauska tavata viikoittain. Ikähaarukka on sopivan laaja, mukana on 25–60 -vuotiaita.”

”Katekismuksen osuus on lyhyt. Mielestäni se voisi olla pidempikin, ei seurakuntayhteyttä tarvitse piilottaa”, Ville Kuusela puolestaan pohtii.

Miesten sählyä Puijon kirkon pallosalissa tiistaisin klo 16.00 – 17.30. Vuoro on maksuton.

”Tule hyvä mies mukaan harhauttamaan pastori pelikentällä!”, aikuistyön pappi Teemu Voutilainen kehottaa.

MINNA SIKANIVA

”Hyvässä porukassa on hauska tavata

Ville Kuusela kohottaa kuntoaan Puijon sählyyllä.

LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuori.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

• HAUTAKIVET
• KAIVERUKSET
• KULTAKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

KIVI PAJA

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasari.fi

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Arkut, kuljetukset, kukkalaiteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverukset

Itäisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparvainen.fi

Piitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

Itäisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Hautaustoimisto
PARVIAINEN OY
Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

KOTIMAA
www.kotimaa.fi

Hyvä seurakuntavaaliehtokas.

Tavoita äänestäjät tehokkaasti.

Seurakuntavaalit lähestyvät.

Vaali-ilmoittelu paikallisesti ilmestyvässä seurakuntalehdessä on kustannustehokas tapa tavoittaa äänestäjät.

**Vaali-lennuksemme on 25 %,
puolen sivun ja kokosivun alennus on 30 %.**

Ota yhteyttä ja kysy lisää.

Pirjo Teva
myyntipäällikkö
puh 020 754 2284
gsm 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT

Olemme muuttaneet
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!

www.puijonkivi.fi 017 282 9000

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisäinen kaiverukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniittitie 7
Puh. (017) 771 811

SEURAKUNNAT 1.-21.10.14

TUOMIOKIRKKO

Avoimna talviaikaan klo 10–15, lisäksi pe klo 18–23. P. 040 4848 256

Viikkomessu ke 1.10. klo 18.

Perjantaimessu pe 3.10. klo 19.

Lauantaituokio la 4.10. klo 15.

Mikkelinpäivän perhemessu su 5.10. klo 10. Saarna Marjo Parttimaa, liturgia Satu Karjalainen, urkurina Anu Pulkkinen. Luomus-kuoro, joht. Jarkko Maukonen. Kirkkokahvit kirkossa.

Yöllistä urkumusiikkia Tuomiokirkossa tiistaina 7.10. klo 19. Urkutaiteilija Esa Toivola ohjelmistossa Bach, Raitio, Alain ja Reubke. Vapaa pääsy.

Viikkomessu ke 8.10. klo 18.

Perjantaimessu pe 10.10. klo 19.

Lauantaituokio la 11.10. klo 15. János Gyulvész, urut

Messu su 12.10. klo 10. Saarna Eeva Vähäsarja, liturgia Liisa Penttinen, kanttorina ja urkurina Anna Kosola.

Viikkomessu ke 15.10. klo 18.

Perjantaimessu pe 17.10. klo 19.

Lauantaituokio la 18.10. klo 15.

Messu su 19.10. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anna Kosola. Kuorokerto.

Vastuuviikon hiljaisuuden messu (Viikkomessu) ke 22.10. klo 18.

KESKUS-SEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit 040 4848 259

Keskikaupungin palvelupiiri ke 8.10. klo 13. Kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Raamattupiiri ti 7.10. klo 17. Kerhuhuone Aaronissa, Suokatu 22 C.2 krs

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 8.10. klo 11. Raamattutuunti "Uskonto elokuvissa" Lauri Kastarinen, iltapäivällä istumajumppaa; Aino Manninen. Lounas ja kahvi 6 €.

Aasialainen juhla-ateria su 12.10. klo 12.30. Ruoka ja kahvi 20 €, tuotto Sri Lankan köyhiin lasten koulutuksen hyväksi. Liput ja varaukset 050 520 6997.

Pappilan korttelikerho ti 14.10. klo 13 poikkeuksellisesti kerhuhuone Samulissa, pastori Lauri Kastarinen mukana.

Veteraaniseurait ti 14.10. klo 13 kahviossa.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 15.10. klo 13. Kerhuhuone Eetu, Suokatu 22 C.

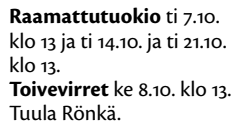
Raamattupiiri ti 21.10. klo 17. Kerhuhuone Aaron, Suokatu 22 C.2 krs.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 22.10. klo 11. Raamattutuunti "Rakkauden kaksoiskäsä" Liisa Penttinen, iltapäivällä Ensihoito, ylläkäari Jouni Kurola Kys. Lounas ja kahvi 6 €.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoimna ma–to klo 11–15 040 4848 272

Viriketuokio to 2.10. klo 13. Japanilaiset häät. Virpi Soveri. Viriketuiot torstaisin klo 13.

ALAVA

Raamattutuokio ti 7.10. klo 13 ja ti 14.10. ja ti 21.10. klo 13.

Toivevirret ke 8.10. klo 13. Tuula Rönkä.

LÄHETYS

Keskiviikon / Kotien lähetyspiiri ke 1.10. klo 12.30. Seija ja Viljo Hyvösellä, Minna Canthin katu 38 A 3.

Maanantain lähetyspiiri ma 6.10. klo 16. Kerhuhuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

Keskiviikon / Kotien lähetyspiiri ke 15.10. klo 12.30.

Näpärtäjät ti 21.10. klo 13. Kerhuhuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

DIAKONIA

Mikkelinpäivän jumalanpalvelukseen sunnuntai-ina 5.10. klo 10 järjestetään saattoapua ja kirkkokuljetusta apua tarvitseville. Ottaa yhteyttä diakonissa Pirjo Litmaseen 040 4848 282 tai toimistosihteeri Raija Luomanperään to 2.10. mennessä.

Seurakuntayhtymän yhteinen lähimmäispalvelun peruskurssi pe–su 24.–26.10. Alavan srk-salissa, Keihäskatu 5. Ilmoittautuminen seurakuntien vaihteeseen Mirja Poutiainen 017 518 111, mirja.poutiainen@evl.fi. Lisätietoja diakoni Kirsi Launosesta 040 4848 255.

Diakoniatoimiston vastaanotot: Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C. Päivystys ilman ajanvarausta ma klo 9–10.30 ja puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 253

Pirjo Litmanen, muuna aikana 040 4848 282. Ke klo 9–10.30 ja puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 253

Birgitta Oksman muuna aikana 040 4848 284.

Inkilämmän diakoniatyöntekijän Kirsi Launosen päivystys ilman ajanvarausta, Suokatu 22 C.

Ti klo 9–10.30, puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 253, muuna aikana 040 4848 255.

MUUTA

Inkilämmän seurakuntakerho to 2.10. klo 13. Retki Antikkalan laavulle. Omat kyydit. Saateella Tälissä.

Inkilämmän seurakuntakerho to 16.10. klo 13. Tälissä. Liisa Penttinen.

PERHETYÖ

Naisten lenkkipiiri Poukamassa ma 6.10. klo 18. -20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

Perhekerho ti 7.10. klo 9.30–11 "Rakkaus", ti 21.10. klo 9.30–11 "Vastuu". Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E. HUOM! 14.10. ei perhekerhoa, syyslooma.

Vauvaperhekerho pe 10.10. klo 9.30–11. Keskusseurakuntatalo, Suok. 22 E.

Naisten lenkkipiiri Poukamassa ma 20.10. klo 18–20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

KASTETUT

Mikko Henrik Ryhänen, Viivi Nella Aleksandra Parppel.

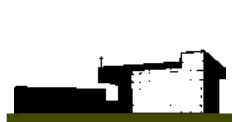
KUOLLEET

Anja Anna-Liisa Helle 93 v, Elsa Partanen 92 v, Hannes Niiranen 86 v, Anja Margetta Jormalainen 83 v, Aarre Jarmo Untamo Vuotila 82 v, Kauko Kalevi Mönkkönen 81 v, Lea Pönttynen 80 v, Elvi Anneli Korhonen 78 v, Kalle Tapio Kärrpää 75 v.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoimna ma–to klo 11–15 040 4848 272

Viriketuokio to 2.10. klo 13. Japanilaiset häät. Virpi Soveri. Viriketuiot torstaisin klo 13.

ALAVA

Raamattutuokio ti 7.10. klo 13 ja ti 14.10. ja ti 21.10. klo 13.

Toivevirret ke 8.10. klo 13. Tuula Rönkä.

LÄHETYS

Keskiviikon / Kotien lähetyspiiri ke 1.10. klo 12.30. Seija ja Viljo Hyvösellä, Minna Canthin katu 38 A 3.

Maanantain lähetyspiiri ma 6.10. klo 16. Kerhuhuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

Keskiviikon / Kotien lähetyspiiri ke 15.10. klo 12.30.

Näpärtäjät ti 21.10. klo 13. Kerhuhuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

DIAKONIA

Mikkelinpäivän jumalanpalvelukseen sunnuntai-ina 5.10. klo 10 järjestetään saattoapua ja kirkkokuljetusta apua tarvitseville. Ottaa yhteyttä diakonissa Pirjo Litmaseen 040 4848 282 tai toimistosihteeri Raija Luomanperään to 2.10. mennessä.

Seurakuntayhtymän yhteinen lähimmäispalvelun peruskurssi pe–su 24.–26.10. Alavan srk-salissa, Keihäskatu 5. Ilmoittautuminen seurakuntien vaihteeseen Mirja Poutiainen 017 518 111, mirja.poutiainen@evl.fi. Lisätietoja diakoni Kirsi Launosesta 040 4848 255.

Diakoniatoimiston vastaanotot: Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C. Päivystys ilman ajanvarausta ma klo 9–10.30 ja puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 253

Pirjo Litmanen, muuna aikana 040 4848 282. Ke klo 9–10.30 ja puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 253

Birgitta Oksman muuna aikana 040 4848 284.

Inkilämmän diakoniatyöntekijän Kirsi Launosen päivystys ilman ajanvarausta, Suokatu 22 C.

Ti klo 9–10.30, puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 253, muuna aikana 040 4848 255.

MUUTA

Inkilämmän seurakuntakerho to 2.10. klo 13. Retki Antikkalan laavulle. Omat kyydit. Saateella Tälissä.

Inkilämmän seurakuntakerho to 16.10. klo 13. Tälissä. Liisa Penttinen.

PERHETYÖ

Naisten lenkkipiiri Poukamassa ma 6.10. klo 18. -20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

Perhekerho ti 7.10. klo 9.30–11 "Rakkaus", ti 21.10. klo 9.30–11 "Vastuu". Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E. HUOM! 14.10. ei perhekerhoa, syyslooma.

Vauvaperhekerho pe 10.10. klo 9.30–11. Keskusseurakuntatalo, Suok. 22 E.

Naisten lenkkipiiri Poukamassa ma 20.10. klo 18–20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

KASTETUT

Mikko Henrik Ryhänen, Viivi Nella Aleksandra Parppel.

KUOLLEET

Anja Anna-Liisa Helle 93 v, Elsa Partanen 92 v, Hannes Niiranen 86 v, Anja Margetta Jormalainen 83 v, Aarre Jarmo Untamo Vuotila 82 v, Kauko Kalevi Mönkkönen 81 v, Lea Pönttynen 80 v, Elvi Anneli Korhonen 78 v, Kalle Tapio Kärrpää 75 v.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoimna ma–to klo 11–15 040 4848 272

Viriketuokio to 2.10. klo 13. Japanilaiset häät. Virpi Soveri. Viriketuiot torstaisin klo 13.

gia Anna Väättäinen, kanttori Ossi Jauhainen.

Arkireitit – ohjattua rukousta 22.–29.10. Ohjaajina ignatianaisen rettiin ohjaajat Ulla Turunen, Marja-Leena Virolainen ja Sisko Laitinen. Arkireitit liittyvät päivittäisen puolen tunnin rukousmietskely Raamatun tekstin pohjalta ja tapaaminen ohjaajan kanssa sekä yhteiset kokoonnutsemiset aloitus- ja lopetuspäivien iltana klo 16.30 Tuomiokirkon kappelissa. Rettiin hinta 40 €, eläkeläiset, opiskelijat ja työttömät 20 €/ Kuopion seurakuntien jäsenet. Yhtymän ulkopuolelta voi tulla mukaan, jos jää paikkoja, hinta 60 €/30 €. Retrit otetaan 12 vaeltaajaa ja se on tarkoitettu sekä seurakunnan työntekijöille että seurakuntalaisille. Ilmoittautuminen 10.10. mennessä Raija Luomanperä 040 4848 248, raaja.luomanpera@evl.fi Lisätietoja Anna Väättäinen 040 4848 316, anna.vaatainen@evl.fi. Järjestää Kuopion seurakuntayhtymän hengellisen matkakumppanuuden ja rettiyttyönsä työryhmä.

PERHETYÖ

Perhekerhot: Keskiviikkoisin Särkinemen kerhotilassa, Alavan kirkon päiväkerhotilassa ja Lehtoniemen kerhotilassa klo 9.30–10.30. **Perjantaisin** Vauvatupa Lehtoniemessä (alle 1 v.+vanhemmat) klo 9.30–11. Lisätietoja vs. lapsityöntekijä Vappu Palmu 040 4848 297.

KASTETUT

Tatu Albinus Kinnunen, Juho Pekka Kinnunen, Iivo Viljami Vaaramo, Ellen Aina Jessica Savolainen, Luukas Ilari Malinen, Emilia Aino Katariina Rönkä, Alisa Helmi Julia Kalhio, Mikko Heikki Aleks Tuovinen.

KUOLLEET

Toivo Aukusti Hiltunen 80 v, Leena Kyllikki Made-toja 65 v.

MUUTA

Airakseen varttuneen väen kerho ti 7.10. klo 12.30 Elna Laakkosella, Airakselantie 508.

Miesten lenkkipiiri ti 7.10. klo 17.30 Hirvijärven leirikeskuksella.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 13. Karttulan sairaalassa.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 14 Jaakkolassa.

Miesten saunailta to 9.10. klo 17.30 Pekka Huttusella, Kujarintie 48, Karttula. Aiheena: Varustautuminen, Jukka Vasara.

Keskusteluja Raamattua äärellä to 2.10. klo 10.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

Avoimet ovat ja kahvit to 9.10. klo 12.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

Avoimet ovat ja kahvit to 9.10. klo 12.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

KUOLLEET

Toivo Aukusti Hiltunen 80 v, Leena Kyllikki Made-toja 65 v.

MUUTA

Airakseen varttuneen väen kerho ti 7.10. klo 12.30 Elna Laakkosella, Airakselantie 508.

Miesten lenkkipiiri ti 7.10. klo 17.30 Hirvijärven leirikeskuksella.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 13. Karttulan sairaalassa.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 14 Jaakkolassa.

Miesten saunailta to 9.10. klo 17.30 Pekka Huttusella, Kujarintie 48, Karttula. Aiheena: Varustautuminen, Jukka Vasara.

Keskusteluja Raamattua äärellä to 2.10. klo 10.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

Avoimet ovat ja kahvit to 9.10. klo 12.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

KUOLLEET

Toivo Aukusti Hiltunen 80 v, Leena Kyllikki Made-toja 65 v.

MUUTA

Airakseen varttuneen väen kerho ti 7.10. klo 12.30 Elna Laakkosella, Airakselantie 508.

Miesten lenkkipiiri ti 7.10. klo 17.30 Hirvijärven leirikeskuksella.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 13. Karttulan sairaalassa.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 14 Jaakkolassa.

Miesten saunailta to 9.10. klo 17.30 Pekka Huttusella, Kujarintie 48, Karttula. Aiheena: Varustautuminen, Jukka Vasara.

Keskusteluja Raamattua äärellä to 2.10. klo 10.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

Avoimet ovat ja kahvit to 9.10. klo 12.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

KUOLLEET

Toivo Aukusti Hiltunen 80 v, Leena Kyllikki Made-toja 65 v.

MUUTA

Airakseen varttuneen väen kerho ti 7.10. klo 12.30 Elna Laakkosella, Airakselantie 508.

Miesten lenkkipiiri ti 7.10. klo 17.30 Hirvijärven leirikeskuksella.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 13. Karttulan sairaalassa.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 14 Jaakkolassa.

Miesten saunailta to 9.10. klo 17.30 Pekka Huttusella, Kujarintie 48, Karttula. Aiheena: Varustautuminen, Jukka Vasara.

Keskusteluja Raamattua äärellä to 2.10. klo 10.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

Avoimet ovat ja kahvit to 9.10. klo 12.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

huoneella (Isännäntie 22). Piiristä vastaa Veijo Olli 040 827 5304.

Miesten sauna- ja takkailta pe 17.10. klo 17.30 Poukaman leirikeskuksessa. Iltaan kuuluvat sauna, uinti/avanto ja iltapala. Heimo Enbuska, "Vapauttava totuus".

Leväsen messu ti 21.10. klo 13.30. Anni Tanninen.

PETOS

SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

040 4848 345

Aikuisten takkailta ke 1.10. klo 18 takkahuoneessa.

Kutsu yhteiseen -messu su 12.10. klo 17. Anni Tanninen.

MUUTA

Rauhanyhdistyksen seurakunta pe 17.10. klo 19. Petosen seurakuntatalo, Pyörönkaari 21.

VEHMAJÄSEN KAPPELI

Sotkanniemi 15

040 4848 351

Vehmajäsen kappelin käyttöönnoton perhekerho ja **juhlahäviö** su 5.10. klo 13. Liturgia Matti Penttinen, saarna Rauli Rantanen, kanttorina Richard Nicholls. Dolce Minores, Vehmajäsen ja Kurkimäen päiväkerholaiset ohjaajineen, alueen piirit, kappelit remontoijat ja tukiyhdistys. Kahvitus Vehmajäsen Martat.

Esi-koislestadiolaisten seurat su 12.10. klo 16. Esi-koislestadiolaisten ry.

HIRVALAHDEN KAPPELI

Länsirannantie 2410

044 275 7936

Perhekerho su 12.10. klo 13 kansanlaulukirkkona. Juha Määttä, Mari Vuola-Tanila ja lapsikuoro.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

040 4848 545

Messu su 12.10. klo 10. Mikko Väisänen ja Anna-Mari Linna.

Sadonkorjuumessu su 19.10. klo 10. Matti Penttinen ja Anne Keränen.

Toivottajien kirkkopöytä. Messun jälkeen uutispöytä ja kirkkokahvit seurakuntakodilla.

MUUTA

Airakseen varttuneen väen kerho ti 7.10. klo 12.30 Elna Laakkosella, Airakselantie 508.

Miesten lenkkipiiri ti 7.10. klo 17.30 Hirvijärven leirikeskuksella.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 13. Karttulan sairaalassa.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 14 Jaakkolassa.

Miesten saunailta to 9.10. klo 17.30 Pekka Huttusella, Kujarintie 48, Karttula. Aiheena: Varustautuminen, Jukka Vasara.

Keskusteluja Raamattua äärellä to 2.10. klo 10.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

Avoimet ovat ja kahvit to 9.10. klo 12.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

KUOLLEET

Toivo Aukusti Hiltunen 80 v, Leena Kyllikki Made-toja 65 v.

MUUTA

Airakseen varttuneen väen kerho ti 7.10. klo 12.30 Elna Laakkosella, Airakselantie 508.

Miesten lenkkipiiri ti 7.10. klo 17.30 Hirvijärven leirikeskuksella.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 13. Karttulan sairaalassa.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 14 Jaakkolassa.

Miesten saunailta to 9.10. klo 17.30 Pekka Huttusella, Kujarintie 48, Karttula. Aiheena: Varustautuminen, Jukka Vasara.

Keskusteluja Raamattua äärellä to 2.10. klo 10.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

Avoimet ovat ja kahvit to 9.10. klo 12.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

KUOLLEET

Toivo Aukusti Hiltunen 80 v, Leena Kyllikki Made-toja 65 v.

MUUTA

Airakseen varttuneen väen kerho ti 7.10. klo 12.30 Elna Laakkosella, Airakselantie 508.

Miesten lenkkipiiri ti 7.10. klo 17.30 Hirvijärven leirikeskuksella.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 13. Karttulan sairaalassa.

Ehtoollishetki to 9.10. klo 14 Jaakkolassa.

Miesten saunailta to 9.10. klo 17.30 Pekka Huttusella, Kujarintie 48, Karttula. Aiheena: Varustautuminen, Jukka Vasara.

Keskusteluja Raamattua äärellä to 2.10. klo 10.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

Avoimet ovat ja kahvit to 9.10. klo 12.30–14.30 alkaen 7.10. Ravintola Käskynkän kabinetissa (sisääkäynti apteekin puolelta p-paikat).

huoneella (Isännäntie 22). Piiristä vastaa Veijo Olli 040 827 5304.

Miesten sauna- ja takkailta pe 17.10. klo 17.30 Poukaman leirikeskuksessa. Iltaan kuuluvat sauna, uinti/avanto ja iltapala. Heimo Enbuska, "Vapauttava totuus".

Leväsen messu ti 21.10. klo 13.30. Anni Tanninen.

PETOS

SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

040 4848 345

Aikuisten takkailta ke 1.10. klo 18 takkahuoneessa.

Kutsu yhteiseen -messu su 12.10. klo 17. Anni Tanninen.

MUUTA

Rauhanyhdistyksen seurakunta pe 17.10. klo 19. Petosen seurakuntatalo, Pyörönkaari 21.

VEHMAJÄSEN KAPPELI

Sotkanniemi 15

040 4848 351

Vehmajäsen kappelin käyttöönnoton perhekerho ja **juhlahäviö** su 5.10. klo 13. Liturgia Matti Penttinen, saarna Rauli Rantanen, kanttorina Richard Nicholls. Dolce Minores, Vehmajäsen ja Kurkimäen päiväkerholaiset ohjaajineen, alueen piirit, kappelit remontoijat ja tukiyhdistys. Kahvitus Vehmajäsen Martat.

Esi-koislestadiolaisten seurat

SEURAKUNNAT 1.-21.10.14

JÄRJESTÖT

KANSAN RAAMATTUSEURA
Sanan Kulma
Tuliporiintinkatu 22

www.kansanraamattuseura.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi

"Jeesus antaa elämän" -luentosarja Johanneksen evankeliumista, evankelista Kari Valkonen. Pe 3.10. klo 18 Jeesus, Elämän valo, pe 17.10. klo 18 Jeesus, Hyvä paimenemme, pe 31.10. klo 18 Jeesus: Tie, totuus ja elämä, pe 14.11. klo 18 Jeesus, Vaipattajamme.

KKK-retriitti Neulämien kirkko 24.–26.10. Lisätietoja/ilm. kkk.dy.fi
Pienpiirejä Sanan Kulmalla: Ma Rukouspiiri klo 18. Ma pariton vk Raamattupiiri klo 18 aiheena Roomalaiskirje. Ti pariton vk Naisten solu klo 18. Ke pariton vk Opintopiiri klo 18 Kolmiyhteinen Jumala: Pyhä Henki. To Kriittiryhmä: Toiveena sisäinen paraneminen klo 18–20. Pe rukouspäivystys ja avoimet ovet klo 13–16. **Kirjamyynit** piste avoimena tilaisuuksien aikana ja perjantaisin klo 13–16.

POHJOIS-SAVON EV.LUT
KANSANLÄHETYS
Sairaalakatu 11

017 262 2082
www.p-savonk.sekl.fi

Facebook: Pohjois-Savon Kansanlähetyt

Twitter: @SEKL_Savo

Pienryhmät Lähetyskodilla Kuopiossa. Ma klo 7 aamurukoushetki, klo 9.30 äiti-lapsipiiri. Ke klo 12 päivähartaus ja kahvihetki, klo 18 nuorten aikuisten 3Kohtaamista. To 2 viikon välein klo 18.30 nuorten Nuotta-ilta. La klo 18 **Opkon opiskelijailta.**

Donkkis Big Night ke 1.10. klo 18–20 Siilinjärven srk-talolla.

Sanan ja yhteyden ilta su 5.10. klo 16 Neulämien kirkossa. Veijo Olli "Raamatusta - Jumalan sanansaattaja", Vehnäniyvä-musiikkiryhmä. Tilaisuudessa on lastenhoito ja tarjoilua.

Sanan ja yhteyden ilta ti 7.10. klo 18.30 Juankosken srk-talolla. Mirja Halonen. **Donkkis Big Night** ke 8.10. klo 18–20 Vuorelan srk-talolla.

Sanan ja yhteyden ilta ma 13.10. klo 18.30 Siilinjärven srk-talolla (päätyösal). Sanna Marin.

Kotiseurait Risto ja Vieno Happonen-lähtöjä, Honkamäentie 227, to 16.10. klo 13.

Raamattupäivät "Kasvokkain" la 18.10. klo 10–16 ja su 19.10. klo 10–13 Juankosken srk-talolla ja kirkossa. Luentoja, ohjelmaa lapsille, perhemessu, ruoka- ja kahvitarjoilua.

Retkelle: Bussikuljetus lisälähtöä Kuopion kautta Miestenpäiville Ryttylään ja takaisin 31.10.–2.11. Hinta: majoitus 85 € / hlö / vkl sis. majoituksen 3–4 hengen huoneissa (omin liinavaattein) ja ruokailun. Opiskelijoilta, työttömille ja eläkeläisille alennus -25 %. Bussikuljetuksen hinta 15–30 € lähtijämäärästä riippuen. Kyyti-ilmoittautumiset viim. pe 10.10. mennessä Markku Snellman oso 590 5409, markku.snellman@gmail.com.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
Kuninkaankatu 22

Herättäjä-Yhdistyksen toimipiste auki keskiviikkoin klo 10–13, virsihetki 11–12. Saatavana HY:n ja Aholansaaren tuotteita.

Tuomo Ruuttunen, aluesihtööri, www.h-y.fi, 040 506 1386 tuomo.ruuttunen@h-y.fi

Seurat Pyhän Johanneksen kirkolla su 5.10. klo 18.

Seurat Juankosken seurakuntatalolla su 5.10. jumalanpalveluksen jälkeen.

Aluetoimikunnan kokous Kuopion toimipisteellä 8.9. klo 17.30 (kahvi klo 17.00).

Mukana Simo Juntunen.

Myyjäiset Puijon kirkolla la 11.10. klo 10 alkaen.

Herättäjän kirkkopyhä Puijon kirkolla; su 12.10. klo 10 messu (saarna T. Ruuttunen). Tarjoiluväliäika ja seurat.

Seurat Alavan kirkolla 19.10. klo 14.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Rukoushetki klo 16.30 maanantaisin Kuopion NNKY:n salissa.

Raamattupiiri klo 17 maanantaisin Kuopion NNKY:n salissa.

Raamattutapahtuma "Kasvokkain"

Juankosken srk-talossa ja kirkossa la–su 18.–19.10., la klo 10–17 ja su klo 10–14. Järjestää SRO, P-SKL ja Järvi-Kuopion srk.

NNKY

Myllykatu 5

Kuoro tiistaisin klo 14. Tervetuloa uudeen laulajat.

Lähetys- / ja raamattupiiri vuoroviikoin keskiviikkona klo 13.

Venäjänkielisten maahanmuuttajanaisten ryhmä kokoontuu tänä syksynä ke 15.10., 12.11. ja 10.12.

Kahvihuone Wirwoitus – kaikille avoin iltapäivä su 12.10. klo 14. Ohjelmaa: uuno, yhteislaulua, kahvi/tee.

Yhteiskristillinen rukousilta tiistaisin klo 18.

SUOMEN LUTERILAINEN
EVANKELIUMIYHDISTYS

Raamattu- ja lähetyspiiri ke 1.10. klo 18.30 keskusseurakuntatalolla Aaronissa. SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä on Johannes Häkämies, 050-3212938, johannes.hakamies@sley.fi

KUOPION YMPÄRISTÖN
RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22

Seurat ke 1.10. klo 10.45 Tuusniemen palveluskeskuksessa.

Lauluseurat ke 1.10. klo 18 Neulämien kirkossa.

Seurat to 2.10. klo 13.30 Riistaveden palvelukodissa.

Seurat la 4.10. klo 19 Ryllä.

Seurakuntapäivä su 5.10. klo 14 Ryllä.

Lauluseurat ja iltakylä ke 8.10. klo 19 Ryllä.

Seurat la 11.10. klo 13.30 Leväsen palveluskeskuksessa.

Seurat la 11.10. klo 19 Ryllä.

Riistaveden kirkkopyhä su 12.10. klo 10, ruokailu ja kahvit klo 11, seurat klo 12 Riistaveden kirkossa ja srk-salissa.

Seurat su 12.10. klo 14 ja 15.30 Ryllä.

Seurat su 12.10. klo 15 Siilinjärven kirkossa.

Lauluseurat ke 15.10. klo 19 Ryllä.

Aluuseurat: Siilinjärvi pe 17.10. klo 19 Mannisella, Koivusaarentie 461, Siilinjärvi.

Aluuseurat: Suonenjoki ja Etelä-Kuopio pe 17.10. klo 19 Petosen seurakuntatalossa.

Seurat la 18.10. klo 19 Ryllä.

Yhteinen pyhäkoulu ja seurat su 19.10. klo 14 ja 15.30 Ryllä.

Seurat ti 21.10. klo 13.30 Mäntylän palveluskeskuksessa.

Lauluseurat ke 22.10. klo 19 Ryllä.

AHOLAN SAARI

Tied.ja ilm. 050 4641 000

www.aholansaari.fi

aholansaari@aholansaari.fi

Nuoret ruskassa 2.–5.10. Opiskelijoiden ja nuorten aikuisten talkooleiri, jossa valmistetaan saarta talven tuloon.

Ystäväpäivät 17.–19.10. Perinteiset ystäväpäivät kokoavat Aholansaaren ystäväkansan hengen ravinnon, veisuun, yhdessäolon sekä hyvän ruuan ääreen.

Hiljaisuuden retriitti 24.–26.10. Unohdettujen henkisen ja hengellisen elämän virkistämisympäristönä, jossa hiljaisuus hoitaa, yhteistyössä Järvi-Kuopion srkn kanssa.

KUOPION
KRISTILLISET ELÄKELÄISET

Syyskauden toiminta on käynnistynyt.

Sanan ja laulun tilaisuus pe 3.10 klo 14 Lepolan Palvelukodissa.

Yhteislaulutuokio ja kerho ti 7.10 klo 12.30 keskuksr-katon Samulissa.

Retki Kristillisen Eläkeläisten Pohjois-Savon piiri ry:n syysjuhlaan Tuusniemen kirkkoon ke 15.10. Tiedustelut oso 599 7011, 040 737 7860.

Seurakunnan
työntekijä vailla
asuntoa

Kuopion seudulta.
Soita 050 5327173

KULTTUURIKULMA

Koonnut PIIA JULKUNEN

Menovinkit

1.–22.10.2014

Lähetä vinkkejä kulttuurikulma@gmail.com

NÄYTTELYT

Galleria G12

✦ Tapio Kettunen 20.9.–9.10.

✦ Antti Rönkä 11.10.–30.10.

Galleria Carree

✦ Reo Linterä 8.10.–26.10.

Kulttuurikeskus Vuorilinna

✦ Hanna Kilpiäisen 30-vuotis ikonijuhlanäyttely avoimna 1.10. ja 8.10. klo 12–15

✦ Taiteilijavierana 1.10. kello 15–18 Satu Vuottilainen, Musaday

✦ King's Kids ilta: varhaisnuoret 3.10. klo 18–20.30

Kuopion taidemuseo

✦ Taiteilijatuokunta

25.9.2014–6.1.2015

ESITYKSIÄ,
KONSERTTEJA

Sotku

✦ Milla Virtanen & Koski Dance Company: 5th Floor 3.10. klo 19

✦ Hanna Vilander & Otávio Bastos: It's a (wo)man's world 4.10. klo 20 ja 5.10. klo 16

✦ Ahti-konsertti 7.10. klo 18,

Taiteilijatuokunta -näyttely Kuopion taidemuseolla. Kuva: Helene Schjerfbeck, Syklaami maljakossa, 1940–41. Didrichsenin taidemuseo.

13
1.10.2014
Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
101. vuosikerta.
Seuraava numero ilmestyy 22.10.

Julkaisija: Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, puh. 017 158 111, faksi 017 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

Painos 73 670 kpl

Toimitus Kirjastokatu 5 A 1, 70100 Kuopio etunimi.sukunimi@evl.fi

Viestintäpäällikkö, Kirkko ja Koti -lehden päätoimittaja Minna Siikaniva puh. 040 4848 273

Tiedottaja (vs.) Heli Haring puh. 044 414 4801

www.kirkkojakoti.fi
www.facebook.com/kirkkojakoti

RISTIVETOA

Kirkosta tukea
työssä jaksamiseen

Kallaveden kirkossa järjestettiin syyskuussa ensimmäistä kertaa työyhteisömessu.

Kirkossa rukoiltiin työn oikeudenmukaisen jaksamisen, työssä jaksamisen, työn jatkumisen ja työttömien puolesta. Messuun oli kutsuttu erityisesti alueen työyhteisöjä. Messun jälkeen kirkkolounaalla puhunut filosofian tohtori **Jorma Räsänen** painotti, että työhyvinvointi vaikuttaa monene asiaan. Kaikki, mitä tapahtuu työn ulkopuolella vaikuttaa myös työhön. Työpersoonaa ja vapaa-ajan persoonaa ei voi erottaa toisistaan. Kokonaisvaltainen lähestymistapa ihmiseen on Raamatun mukaista. Sielu,

ruumis ja henki ovat kokonaisuuden osia. Hengellisyysdestä haetaan elämän tarkoitusta”, Räsänen pohtii. Hän muistuttaa, että myös Jeesus vetäytyi välillä sekä itse, että opetuslastensa kanssa yksinäisyyteen ja hiljaisuuteen. ”Kirkon yhtenä tehtävänä on antaa tukea työssä jaksamiseen. Levänneet työntekijät ovat innovatiivisempia ja tuoteliampia. Ilo ja nauru ovat tärkeitä asioita työyhteisöissä”.

Erikoismessujen syyskuu

Syyskuussa vietettiin monia erikois- messuja. Sairaalasielunhoito järjesti Männistön seurakunnan ja Muisti-

liiton kanssa yhteistyössä muistimessun 21.9 Pyhän Johanneksen kirkossa. Muistisairaat ja heidän omaiset tapasivat kirkkokahveilla Muistiliiton työntekijöitä.

Kuolleiden lasten muistopäivän musiikkihartaus järjestettiin 23.9 Pyhän Markuksen kappelissa. Muistokynttilät sytytettiin Suurella hautausmaalla lasten muistomerkille. Joukko lapsensa menettäneitä vanhempia on kokoontunut viettämään päivää jo aiemmin Kuopiossa. Hartaus järjestettiin nyt ensimmäistä kertaa kappelissa.

teksti ja kuvat:
MINNA SIIKANIVA

Seurakuntalaiset kokivat työyhteisömessun mukavana uutuuksena. ”Ihana, että kirkko tulee tällä tavalla mukaan ihmisten arkeen. Tuntuu oikein luonteelta”, kommentoi yrittäjä Tarja Peltola.

Filosofian tohtori Jorma Räsänen kertoi messun jälkeen laajemmin työhyvinvoinnin merkityksestä.

KERRON KIRKOSTA

Elämyksiä kerhoista ja leireiltä

Syysy saapui ja koululaiset palasivat arkirytmiiin. Arkeen kuuluu koulunkäynnin lisäksi kaverit, harrastukset ja perheen kanssa vietetty aika. Seurakunnat tarjoavat koululaisille paljon harrastusmahdollisuuksia omalla alueella. On muun muassa kokki-, salibandy-, puuha-, liikunta-, tanssi ja näytelmäkerhoja, lisäksi on leirejä ja tapahtumia. Toiminta on tarkoitettu 7–13 -vuotiaille lapsille. Se on kaikille avointa ja pääsääntöisesti ilmaista. Kerhoja ohjaavat koulutetut nuoret ja taustalla tukena on aina työntekijä.

Esimerkiksi keppihevoshetkessä val-

mistetaan ensin oma keppihevonen ja tuunataan sille sopivia varusteita. Sen jälkeen onkin hyvä järjestää porukalla ratsastuskilpailuja sekä hevosenäyttelyitä. Esteinä kilpailuissa voivat toimia tuolit, pöydät ja penkit – vain mielikuvitus on rajana! Sählykerhossa taas pääsee pelamaan kavereiden kanssa, välillä hiotaan kuvioita ja harjoitellaan kikkailua. Kerhoihin liittyvien hartauksien kautta opitaan kristinuskon perusteita ja eletään yhdessä kirkkovuotta.

Talven kolkutellessa ovelle voi vielä palata kesän mukaviin leirimuistoihin! Leirikeskukset täyttivät iloisista lapsista, ystävydestä, puuhailusta ja mukavasta toiminnasta. Viime kesän leiriläiset saivat mukavien muistojen lisäksi mukaansa itse tekemänsä saunakassin ja rytmimunan. Askartelun lisäksi ohjelmassa oli leiristä riippuen urheilua, telttaelämää, kaivosseikkailua sekä uintia

ja yhteisiä leikkejä. Hienon näköisistä ja salaperäisistä hartauslaatikoista avautui ovi kirkon sanomaan äärelle. Seurakuntien kesäleirit ovat hyvin suosittuja, tänäkin vuonna noin 800 lasta osallistui leireille. Osa kesäleireistä on tarkoitettu koko perheelle. Uutuutena tänä vuonna tuli kummien ja kummilasten leiri, joka sai heti huiman suosion ja jatkoa varmasti seuraa. Talven aikana järjestetään viikonloppuleirejä. Leireillä pelataan, lauletaan, askarrellaan ja hiljennytään. Leireillä saa kokeilla uusia asioita, olla kavereiden kanssa ja harjoitella kotoa poissa olemista turvallisissa olosuhteissa. Leirit järjestetään seurakuntien leirikeskuk-

USKO HYVÄN
TEKEMISEEN

SEURAKUNTAVAALIT 2014[†]

ILMOITUS EHDOKASLISTOJEN
YHDISTELMÄN NÄHTÄVILLÄ OLOSTA

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnassa, Kuopion Alavan, Kuopion seurakunnissa 9.11.2014 toimitettavien seurakuntavaalien ehdokaslistojen yhdistelmät ovat nähtävillä 19.10–9.11.2014 kunkin seurakunnan ilmoitustaululla seurakuntien toimistojen ja kirkkoherranvirastojen yhteydessä.

Kunkin seurakunnan ehdokaslistojen yhdistelmiä on saatavana seurakunnan toimistosta, kirkkoherranvirastosta ja seurakuntien keskusrekisteristä, joiden osoitteet ja aukioloajat ovat seuraavat:

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta	Suokatu 22 A IV-kerros, 70100 Kuopio
Kuopion Alavan seurakunta	Keihäskatu 5 B, 70620 Kuopio
Kuopion Kallaveden seurakunta	Rauhahaldentie 21, 70780 Kuopio
Kuopion Männistön seurakunta	Kellolahdentie 8, 70460 Kuopio
Kuopion Puijon seurakunta	Taivaanpankontie 3, 70200 Kuopio
Järvi-Kuopion seurakunta	Mäntytie 5, 73500 Juankoski

Nämä seurakuntien toimistot ovat avoimina maanantaista perjantaihin klo 9–15.

Keskusrekisteri	Suokatu 22 B II-kerros, 70100 Kuopio ma-pe klo 8–16
Maaningan seurakunta	Satamatie 5, 71750 Maaninka ma, ke, ja pe klo 9–12

Kuopiossa 29.9.2014

VAALILAUTAKUNTIEN
PUHEENJOHTAJAT

www.kuopionseurakunnat.fi

Venla Ojala, Iida Huotari ja Tiina Kleemola kokkikerhossa.

sisä. Kesän koittaessa leirejä onkin paljon ja voit valita mieleisesi Leirikesän tarjonnasta.

Lisätietoa seurakuntien koululaisille suuntaamasta toiminnasta saat sivuilta www.kuopionseurakunnat.fi/nuoret. Tervetuloa mukaan!

PAULA PAAVILAINEN
vs. nuorisosihtööri

Tällä palstalla kirkon työntekijät kertovat, miten kirkko on mukana ihmisen eri elämäntilanteissa.

ILMOITUS SEURAKUNTA-
VAALIEN EHDOKAS-
LISTOJEN YHDISTELMÄSTÄ

Siilinjärven seurakunnassa 9.11.2014 toimitettavien seurakuntavaalien ehdokaslistojen yhdistelmä on nähtävänä 19.10–9.11.2014 seurakunnan kirkkoherranviraston ilmoitustaululla, osoite Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi.

Ehdokaslistojen yhdistelmiä on saatavana kirkkoherranvirastosta sen aukioloaikoina maanantai-perjantai klo 9.00–11.00 ja 12.00–14.00.

Siilinjärvi 16.9.2014

Siilinjärven seurakunnan vaalilautakunnan puolesta

Seppo Laitanen
puheenjohtaja

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymässä on haettava

Keskusrekisterinjohtajan virka

Keskusrekisterinjohtajan tulee olla pappi. Lisäksi hänellä tulee olla vakinaiseen paperivirkaan vaadittava pätevyys, perehtyneisyys tehtävänalanaan ja johtamistaitoa.

Viran palkkaus määräytyy vaatavuusryhmän 603 mukaisesti. Hakuaika päättyy 23.10.2014 klo 16.00.

Tiedusteluihin vastaavat hallintojohtaja Timo Korhonen puh. 040 484 8200 ja yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Hannu Koskelainen puh. 040 484 8289.

Hakuilmoitus kokonaisuudessaan kirkon rekrytointisivuilla osoitteessa: www.evl.fi/rekrytointi ja www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi
www.kirkkojakoti.fi

”Rukoileminen on paras tapa aloittaa päivä

Popo Salami muuttaa myöhemmin syksyllä takaisin Kuopioon. ”Haluan taas asettua tänne ja katsoa, mitä elämä tuo tullessaan. Suhtaudun luottavaisesti tulevaan, Jumala pitää kyllä omistaan huolen.”

Ilon lähettäjä

Popo Salami on musiikillaan onnistunut koskettamaan ihmisten syvimpiä tunteja. Hänelle itselleen musiikki merkitsee iloa, vapautta ja sydämen rauhaa.

Kävellessään Kuopion keskustassa **Popo Salami** suorastaan hihkuu riemusta. ”Ihanaa olla täällä! Rakastan Kuopiota!” Tällä hetkellä Joensuussa yliopisto-opintojensa takia asuva mies myöntää kaipaavansa Savon sydämeen.

”Kun ajan Joensuusta tänne, ja näen tien varressa *Tervetuloa Kuopioon* -kyltin, tunnen tulevani kotiin.”

Aina ei tilanne ole ollut yhtä auvoinen. Alkuajat Suomessa kysyivät kärsivällisyyttä.

Itkevät naiset ihmetyttivät

Popo Salami muutti Nigeriasta Kuopioon opiskelemaan it-alaa vuonna 2006. Kotimaassaan hän oli valmistunut kemian insinööriksi ja kunnostautunut myös jalkapalloammattilaisena.

”Halusin pelata täällä KuPSin riveissä, mutta mursin nilkkani ja ajatus piti haudata joksikin aikaa. Aloin siinä sitten miettiä, että ehkä olen jo liian vanha pelikentille.”

Jalkapalloa mies ei kuitenkaan joutunut kokonaan hylkäämään, vaan hän päätyi valmentamaan naisten joukkuetta, Pallo-Kissoja. Samalla Popo sai tuntumaa suomalaisten ja nigerialaisten välisistä kulttuurieroista.

”Naiset itkivät avoimesti hävityn pelin jälkeen. He itkivät myös ilosta, kun peli oli mennyt hyvin. Se oli minusta hämmäntävää, sillä Afrikassa naiset eivät itke. Heidät on opetettu

kätkemään kielteiset tunteensa.”

Ilhmeissään Popo oli aluksi myös kämppä-kavereidensa kanssa.

”He eivät puhuneet minulle oma-aloitteisesti mitään. Kun menin koputtamaan heidän huoneidensa oville ja kysymään kuulumisia, olivat he vallan kummastuneita moisesta.”

Popo arveli, että kirkon piiristä voisi löytyä hengenheimolaisia.

”Afrikassa kirkkoon mennään tapaamaan ystäviä, juttelemaan ja tanssimaan. Kuvittelin, että täällä toimitaan samalla tavalla.”

Yllätys oli aikamoinen, kun mies ensimmäisen kerran asteli Puijon kirkkoon.

”Olivathan ne kirkonmenot aivan jotain muuta, kuin mitä odotin”, Popo muistelee nauraen.

Nyt täkäläinen mentaliteetti on tullut jo tutuksi – ja rakkaaksikin.

”Olen oppinut kantapään kautta, että täällä ystävyysuhteiden luominen vie aikaa. Mutta kun ystävyys saavuttaa, se on todella aitoa ja kestävä.”

Jumalan suunnitelma

Popo saapui Suomeen sillä mielellä, että tänne hän myös jää. Muutaman kuukauden oleskelun jälkeen hän ei enää ollut niin vakuuttunut asiasta.

”Vanhempi veljeni asui Yhdysvalloissa, ja aloin haikailla itsekin muuttoa sinne.”

”Oman alan töitä ei löytynyt, joten tein niistä hommia, joita sain. Jaoin muun muassa lehtiä. Tuntui, että seinä on vastassa vähän jo-

ka suunnalla.”

Sitten tapahtui ihme. Popo sai kuin saikin koulutustaan vastaavan työn Junttanilta ja tunneliin päässä rupesi kajastamaan valoa.

”Koin, että Jumala koetteli kärsivällisyyttäni ja uskoni vahvuutta. Hän halusi, etten luovuta liian helpolla. Jumalalla oli minua varten suunnitelma. Oli tarkoitettu, että jään tänne.”

Popolla on raudanluja luottamus siihen, että Jumala näyttää jokaiselle oikean tien.

”Rukoilen joka päivä ja luen Raamattua. Minusta rukoileminen on paras tapa aloittaa päivä.”

Popolta on kuulemma joskus kysytty, että miten hän voi aina olla niin iloinen.

”En haudo ongelmiani, vaan annan ne Jumalan hoidettaviksi. Suomalaisten tuntuu olevan vaikeaa käsittää sitä. Täällä halutaan pikemminkin pyöritellä ongelmia ja yrittää ratkaista ne itse.”

Muslimiperheessä varttunut Popo kääntyi kristinuskoon äitinsä jalanjäljissä.

”Äiti koki voimakkaita ihmekokemuksia, joiden seurauksena hän päätti antaa elämänsä Jeesukselle. Me muut perheenjäsenet seurasimme myöhemmin hänen esimerkkiään.”

”Nigeriassa se ei ollut mitenkään helppo ratkaisu. Kutsumuksen edessä ei kuitenkaan voinut muuta kuin antautua.”

Musiikki vei mukanaan

Suomessa asuessaan Popo on löytänyt uudeleen laulamisen.

”Nigeriassa lauloin kirkossa, mutta en suunnitellut tekeväni musiikkia täällä.”

Mieli kuitenkin muuttui, kun mies huomasi suomalaisen hengellisen musiikin olevan kovin melankolista. Hän halusi tarjota esimerkkiä vähän iloisemmasta otteesta.

”Kun kuulin ensimmäisen kerran kanttori **Ossi Jauhiaisen** laulavan, tykästyin hänen äänensä ja tapaansa esiintyä. Menin kysymään häneltä, että ryhtyttäisiinkö tekemään musiikkia yhdessä. Niin syntyi *Popo Salami Band*.”

Nyt Poposta tuntuu siltä, että jos hän saisi valita, hän tekisi pelkästään musiikkia.

”Olen esiintyessäni nähnyt sen muutoksen, minkä musiikki voi ihmisissä saada aikaan. Se on antanut minulle valtavasti voimaa ja uskoa siihen, että tätä minun kuuluu tehdä.”

Erityisesti Popon mieleen on jäänyt kaksi vanhempaa miestä, jotka tulivat hänen juttusilleen konsertin jälkeen viime vuonna Alavan kirkossa.

”Miehet kysyivät, että missä oikein olen ollut. He kuulemma olivat ikänsä odottaneet tällaista musiikkia ja iloa. Lopuksi vielä halasimme.”

Laulaminen ilman muuta jatkuu tulevaisuudessakin. Lähiaikoina Popolta on tulossa myös kirja, joka kertoo Jumalan myötätunnot ja ihmisen uskosta.

”Olen keikoillani tavannut ihmisiä, jotka sanovat uskovansa Jumalaan, mutta kokevat, ettei Jumala vastaa heille. Toivon, että kirja vahvistaisi heidän uskoaan.”

HELI HARING